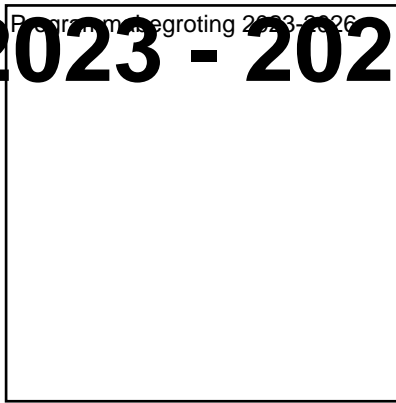

gemeente Bunnik

Programmabegroting

Programmabegroting 2023-2026
2023 - 2026

Gemeentehuis
Singelpark 1
3984 NC Odijk
Postbus 5
3980 CA Bunnik
Telefoon (030) 659 48 48
Fax (030) 657 03 85
Website <http://www.bunnik.nl/>
E-mail info@bunnik.nl

Inhoudsopgave

Aanbieding	5
Inleiding	6
Begrotingspositie 2023 - 2026	7
Programma: 1. Dienstverlening, veiligheid en bestuur	9
Programma: 2. Fysieke leefomgeving	13
Programma: 3. Sociaal Domein	23
Overzicht Overhead	30
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen/Onvoorzien	32
Recapitulatie	34
Vaststellingsbesluit	36
Paragrafen	37
1. Bedrijfsvoering	38
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	39
3. Lokale lasten en heffingen	45
4. Verbonden partijen	50
5. Kapitaalgoederen	60
6. Financiering	64
7. Grondbeleid	67
Bijlagen	69
Bijlage I: Reserves en voorzieningen	70
Bijlage II: Nieuw beleid Kadernota 2023	73
Bijlage III: Structureel resultaat	76
Bijlage IV: Inventarisatie risico's	79
Bijlage V: Taakvelden	83
Bijlage VI: EMU saldo	86
Bijlage VII: Geprognosticeerde balans	88

Aanbieding

Aanbieding

Voor u ligt de programmabegroting 2023 – 2026. Nog sterker dan vorig jaar, hebben we bij het opstellen van de begroting 2023 te maken met tal van onzekerheden, waardoor het complex is om optimale financiële prognoses te presenteren. De wereld staat bijna letterlijk in brand. Vorig jaar was het Covid 19, maar nu veroorzaken de oorlog in Oekraïne, de enorme inflatie, de druk op de woningmarkt en arbeidsmarkt, en de stikstofcrisis grote maatschappelijke en economische vraagstukken en de daarbij behorende onrust. Mondiale, nationale maar ook lokale vraagstukken en opgaven die het bestuurlijke handelen in het nieuwe jaar in belangrijke mate zullen interfereren. Het brede, en vooral ongewisse perspectief maakt het aanbieden van een robuuste begroting kwetsbaar.

Ook zijn er dit voorjaar gemeenteraadsverkiezingen geweest en hebben we een nieuwe gemeenteraad en een nieuw college. Er is een coalitieakkoord en een raadsakkoord. Doordat het raadsakkoord niet gereed was ten tijde van het opstellen van deze begroting konden deze nieuwe beleidsvoornemens niet worden verwerkt. Na de begrotingsbehandeling zal daarvoor een apart traject worden opgestart. De mogelijke financiële gevolgen daarvan worden via een begrotingswijziging vertaald in de begroting. Uitgaande van een definitieve vaststelling van het raadsakkoord op 1 oktober 2022 gaan wij gezamenlijk met het management en de organisatie het raadsakkoord en coalitieakkoord uitwerken in een collegeprogramma. Het streven is om dit collegeprogramma met u te bespreken in december 2022.

Omdat het raadsakkoord nog niet gereed was, heeft het college besloten om een basale begroting te presenteren voor 2023-2026. Dit betreft going-concern taken en zaken die in de Kadernota zijn opgenomen. Bovendien hebben wij deels de structurele maatregelen 2023 uit het coalitieakkoord verwerkt in de begroting. Het gaat dan om de verhoging van de belastingopbrengsten (ozb en toeristenbelasting) en de formatie-uitbreiding op economie en duurzaamheid.

Met al deze onzekerheden presenteren wij u de uitgewerkte begrotingsbeelden naar actuele inzichten en beste vermogen; dus zonder uitwerking raadsakkoord.

De voorliggende begroting moet in samenhang worden gelezen met de nota van actualisatie, waarin de financiële wijzigingen tussen 7 juli 2022 (vaststelling Kadernota) en 20 september 2022 (financiële verwerking septembercirculaire) zijn opgenomen. Nadrukkelijk verwijzen we u dan ook naar de nota van actualisatie en het raadsvoorstel voor het complete financiële beeld.

Financiële tekorten

Voor de jaren 2023, 2024 en 2025 kunnen we u nu een sluitende begroting presenteren. Gelet op de bovengeschetste onzekerheden wordt dit een flinke uitdaging om de begroting sluitend te houden. Voor het jaar 2026 ontstaat er een zogenaamd ravijn, omdat de uitkeringen uit het Gemeentefonds vanaf dan structureel lager zijn, zoals we dat nu kunnen inschatten. We kiezen er, net als vele andere gemeenten, voor om dit negatieve saldo te laten zien. Dat is niet ons normale beleid, maar wij zien dit als een signaal aan het Rijk, dat we dit als gemeente niet zonder meer kunnen oplossen. Het Rijk heeft aangegeven aan het einde van 2022 meer inzicht te geven over de algemene uitkering vanaf 2026.

Tot slot

Het blijven onzekere tijden en dit zal de komende jaren ook zijn weerslag hebben op de gemeentelijke financiën en de gemeentelijke uitvoeringskracht. De arbeidsmarkt is zeer weerbarstig en het is al lastig om de wettelijke taken op een voldoende niveau uit te kunnen blijven voeren met alles wat hiervoor geschetst is. Uiteraard kunt u er wel van op aan dat het college en de ambtelijke organisatie haar uiterste best doet om te blijven stimuleren dat Bunnik, Odijk en Werkhoven een prachtige plek blijft om te wonen, werken, recreëren en ontmoeten met een betrokken, sociale en hechte gemeenschap waarin we omzien naar elkaar.

Ten overvloede verwijzen we nogmaals naar de nota van actualisatie en het raadsvoorstel voor het complete financiële beeld. Wij zullen uw raad, wanneer dat nodig is, op actieve wijze blijven informeren over de financiële ontwikkelingen en bieden uw raad hierbij de programmabegroting 2023–2026 aan.

Inleiding

Wijze van totstandkoming en opzet

De gemeenteraad heeft op 7 juli 2022 de kadernota 2023-2026 vastgesteld. Deze kadernota gaf een vooruitblik op de te verwachten ontwikkeling van de begrotingspositie voor 2023 en volgende jaren en bevat de financiële kaderstelling door de gemeenteraad voor wat betreft het nieuwe beleid. De kadernota en het bestaande beleid uit de programmabegroting 2022 is de basis geweest voor deze programmabegroting 2023-2026. Daarnaast zijn de structurele maatregelen voor 2023 uit het coalitieakkoord verwerkt inclusief de dekking.

Grondslag

Bij het opstellen van de begroting zijn de onderstaande uitgangspunten gehanteerd. Daarnaast is rekening gehouden met de structurele financiële effecten voortvloeiend uit de besluitvorming van de gemeenteraad tot 7 juli 2022.

Gehanteerde technische uitgangspunten:

	2023	2024	2025	2026
Woningprognose (1-1) ¹	6.736	6.791	6.884	6.919
Inwonerprognose (1-1)	15.945	16.077	16.300	16.384
Prijsstijging	3,4%	0%	0%	0%
Loonstijging	3,0%	0%	0%	0%
Rekenrente voor nieuwe investeringen	1,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingtarieven:				
OZB	Zie prijsstijging	-	-	-
Toeristenbelasting	idem	-	-	-
Marktgeden	idem	-	-	-
Leges (excl. bouwleges)	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking
Afvalstoffenheffing ²	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking
Rioolrecht ³	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking

Leeswijzer

De begroting is in 3 programma's opgebouwd te weten: Dienstverlening, veiligheid en bestuur, Fysieke leefomgeving en Sociaal domein. Elk programma heeft zijn eigen kleur in de begroting. De programma's beginnen met de beleidsontwikkelingen per programma. Een overzicht met de producten per programma. Daarna is een toelichting op de relevante verbonden partijen opgenomen en zijn de wettelijk verplichte beleidsindicatoren en incidentele baten en lasten vermeld. Ieder programma wordt afgesloten met een financieel overzicht 'Wat mag het kosten?' en een toelichting op de mutaties ten opzichte van de begroting 2022.

¹ De Kersenweide verwacht vanaf 2025 jaarlijks 200 woningen op te leveren. Gezien de omvang van het project en de beheerlasten nog niet in beeld zijn is er zowel aan de inkomstenkant als aan de lastenkant met deze groei nog geen rekening gehouden.

² Verrekend worden 100% van de netto lasten vermeerderd met de compensabele BTW.

³ Verrekend worden 100% van de kosten van de riolering c.a., de compensabele BTW, 50% van de kosten straatreiniging. Deze uitkomst wordt verminderd met een korting in de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Basis is het dekkingsplan bij het Gemeentelijk Rioleringsplan.

Begrotingspositie 2023 - 2026

Saldi Informatienota

In de informatienota meicirculaire stond het effect van de meicirculaire op de begroting vermeld. Het meerjarenperspectief na de informatienota was als volgt:

Saldi x € 1.000

	2023	2024	2025	2026
Saldo Informatienota	353,2	568,8	1.028,7	-661,6

Financiële ontwikkelingen na de informatienota

Na de informatienota hebben zich de volgende financieel belangrijkste nieuwe ontwikkelingen voorgedaan, welke zijn verwerkt in de begroting. Bedragen > € 50.000 zijn hieronder toegelicht.

saldi x € 1000

	2023	2024	2025	2026
OZB niet woningen	-109,8	-126,5	-80,4	-80,4
Salarissen	-48,3	-48,3	-48,3	-48,3
overig	-51,5	-51,0	-26,5	-47,3
Totaal ontwikkelingen	-209,6	-225,8	-155,3	-176,0

OZB niet woningen

Een aantal bouwterreinen, zoals de herontwikkeling CNV locatie, zijn omgevormd van niet- woningen naar woning. Hiermee is in de begroting geen rekening mee gehouden. Dit veroorzaakt een substantiële daling van de waarde niet-woningen en dus een daling van de OZB opbrengst niet woningen. Voortaan zal hiermee rekening gehouden worden in de berekeningen.

Salarissen

De personeelsbegroting 2023 valt € 48.300 hoger uit. Als voornaamste reden kan worden aangemerkt het verschil tussen de werkelijke cao verhoging en de verhoging waarmee is rekening gehouden ten tijde van het opstellen van de kadernota 2023 – 2026.

Overig

De overige verschillen zijn diverse posten die ontstaan door actualisatie van bijvoorbeeld meerjarenonderhoudsplan gebouwen e.d., deze zorgen ook voor de schommelingen op jaarbasis.

Situatie volgens de programmabegroting 2023

Volgens de nu voorliggende begroting 2023 bedraagt voor 2023 het saldo € 143.600. De jaren erna sluiten af met saldi van € 342.900 in 2024, € 873.400 in 2025 en -/- € 837.600 in 2026. Vanaf 2026 krijgen gemeenten fors minder geld vanuit het rijk, zoals vermeld in de informatienota meicirculaire 2022, waardoor er een financieel "ravijn" ontstaat.

Saldi x € 1.000

	2023	2024	2025	2026
Saldo programmabegroting 2023-2026	143,6	342,9	873,4	-/-837,6

Ontwikkeling algemene reserve

Op begrotingsbasis (peildatum 6 juli 2022) bedraagt de algemene reserve € 5,8 miljoen op 1 januari 2023 (zie de staat van reserves en voorzieningen). Na 1 januari 2023 vinden op grond van diverse *al* genomen raadsbesluiten nog toekomstige onttrekkingen plaats aan de algemene reserve in verband met eenmalige uitgaven of investeringen. Rekening houdend met deze onttrekkingen neemt de algemene reserve af tot € 5,6 miljoen. Deze daling van de algemene reserve en de toenemende risico's leidt tot een dalende ratio voor het weerstandsvermogen. Zie voor verdere toelichting de paragraaf weerstandsvermogen.

Toelichting mutaties begroting 2022-2023

Het verschil tussen de begroting 2022 en de begroting 2023 wordt toegelicht als het verschil > € 50.000 op programmaniveau bedraagt. Zoals te zien is bij de verschillen toelichtingen zijn de verschillen voornamelijk het gevolg van aparte raadsvoorstellen, kadernota of bestuursrapportages.

Programma: 1. Dienstverlening, veiligheid en bestuur

Beleidsontwikkelingen

Uitvoering Wet digitale overheid

De Wet digitale overheid (Wdo) heeft als doel het regelen van het veilig en betrouwbaar kunnen inloggen voor Nederlandse burgers en bedrijven bij de (semi-)overheid. Deze wet wordt gefaseerd ingevoerd. De eerste fase betreft het inloggen met DigiD en eHerkenning. De politieke behandeling van de wet heeft vertraging opgelopen als gevolg van vragen van de Eerste Kamer, o.a. over de borging van de privacy. De daadwerkelijke datum van de inwerkingtreding is afhankelijk van wanneer de Tweede resp. Eerste Kamer het gewijzigde wetsvoorstel bespreken.

Ontwikkeling e-depot RAZU

De gemeenschappelijke regeling RAZU is zowel een strategische als een uitvoerende partner voor de gemeente Bunnik op het gebied van de kwaliteit en rechtmatigheid van het informatiebeheer. Een belangrijke doelstelling is de duurzame toegankelijkheid van de gemeentelijke informatie. In dat kader ontwikkelt het RAZU de komende jaren het digitale archief, het e-depot. In 2022 is de pilotfase afgerond en worden de eerste stappen gezet voor de ontwikkeling van het e-depot. Er is gekozen voor een eigen ontwikkeling op basis van een innovatieve aanpak. Het e-depot zal een oplopend effect hebben op de gemeentelijke bijdrage aan het RAZU.

Wet open overheid (Woo)

De Wet open overheid (Woo) is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en heeft tot doel de overheid transparanter te maken teneinde het vertrouwen van de burger in de overheid te bevorderen. De wet is op 1 mei 2022 in werking getreden.

De belangrijkste pijlers van deze wet zijn: actieve/passieve openbaarmaking van overheidsstukken en het op orde brengen van de informatiehuishouding. Voor de verplichte actieve openbaarmaking geldt een wettelijke fasering per Koninklijk Besluit aan te geven, die echter nog niet bekend is. Een belangrijke rol is weggelegd voor de Woo-contactpersoon, die informatie moet verschaffen omtrent de beschikbaarheid van opgevraagde publieke informatie. Duidelijk is dat deze wet gevolgen zal hebben voor de besluitvormingsprocessen en de inrichting van de informatiehuishouding (informatiebeheer en geautomatiseerde systemen). Dit vereist een grote inspanning van de diverse disciplines binnen de gemeente en dat gedurende een relatief groot aantal jaren. In het meerjarenplan "Meerjarenplan implementatie Wet open overheid bij gemeenten" dat de VNG in opdracht van BZK heeft opgesteld, wordt uitgegaan van 5 jaar doorlooptijd voor het onderdeel actieve openbaarmaking van documenten en tenminste 8 jaar voor het op orde brengen van de informatiehuishouding en het duurzaam toegankelijk maken van de digitale informatie.

In Bunnik wordt de invoering opgepakt als een "opgave", waarbij actieve samenwerking met de andere gemeenten wordt gezocht, omdat deze gemeenten voor dezelfde uitdaging staan. Het Rijk heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld die in de gemeentelijke begroting voor de invoering van de Woo zijn gereserveerd. Daarnaast worden vanuit de VNG hulpmiddelen aangereikt om gemeenten bij de implementatie te ondersteunen.

Samenhangende objectenregistratie (SOR)

Het ministerie van BZK bereidt een programma 'doorontwikkeling in samenhang' voor. Doelstelling daarvan is meer samenhang te creëren in de geo-informatie-infrastructuur. Onderdeel is de doorontwikkeling van enkele bestaande geo-basisregistraties, zoals de Basisregistratie adressen en gebouwen (BAG), de Basisregistratie Grootschalige topografie (BGT) en een deel van de Waardering onroerende zaken (WOZ), tot een samenhangende objectenregistratie. Deze registratie is vol in ontwikkeling en staat gepland voor 2023-2025.

Regionale samenwerking

De gemeente werkt samen met de regio U10 en de provincie om de gemeentelijke ambities te kunnen realiseren. Het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) vormt de basis van de regionale samenwerking. In dat kader werkt de regio in 2023 verder aan het maken van allianties en regionale uitvoeringsafspraken. Met de provincie en buurgemeenten werkt gemeente Bunnik samen om duurzame mobiliteit, bereikbaarheid en het groen en landschap te verbeteren. Verder werkt de gemeente samen met de

provincie en het Rijk om de woningbouwopgave te versnellen en worden afspraken gemaakt over de randvoorwaarden die daarvoor nodig zijn.

Informatieveiligheid & Privacy

Om de beveiliging van onze informatie naar een hoger volwassenheidsniveau te laten groeien, is het nodig om ieder jaar activiteiten uit te voeren die in lijn zijn met de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) op het gebied van privacy. Deze activiteiten vinden plaats onder andere op het gebied van digitale weerbaarheid, testen van organisatie websites en clouddiensten en de bewustwording en opleiding van medewerkers. Aanvullende benodigde maatregelen voortkomend uit de BIO of AVG worden gezien in relatie tot het risico (kans en impact) dat ze ondervangen, de daarvoor benodigde kosten, de impact op de performance van het systeem en de werkbaarheid voor de gebruiker.

Daarnaast doet de RID Utrecht investeringen om de informatieveiligheid te versterken en daarmee “up to date” en “up to standard” te blijven.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het college geeft vanaf begrotingsjaar 2023 zelf een rechtmatigheidsverantwoording af bij de jaarrekening. Dit heeft gevolgen voor de (interne) verantwoording binnen gemeentelijke organisaties. Immers, daar waar in het verleden een accountant als onafhankelijke externe partij de controle uitvoerde en een oordeel velde, is dat nu een taak van de ambtelijke organisatie. Dit maakt dat het meer dan ooit van belang is dat gemeentelijke organisaties grip hebben op hun interne processen en de bijbehorende financiële huishouding. Gemeenten moeten immers zelf aantonen dat ze financieel rechtmatig hebben gehandeld en het college verantwoordt zich daarover explicieter dan voorheen.

Integrale veiligheid

In 2023 wordt de Kadernota integrale veiligheid 2023-2026 in regionaal verband opgesteld en vastgesteld. Als gevolg daarvan wordt jaarlijks het Uitvoeringsplan integrale veiligheid gemeente Bunnik opgesteld. De verwachting is dat vanuit de regionale kadernota het uitvoeringsplan zich richt op de integrale aanpak van het tegengaan van ondermijning, cybercrime, auto- en woninginbraken, de persoonsgerichte aanpak en het verder verstevigen van de gemeentelijke regierol op het gebied van openbare orde en veiligheid

Producten

Product	Activiteiten
Gemeenteraad	Raad
	Griffie
College van B&W	Burgemeester en Wethouders
	Commissie bezwaarschriften
	Kabinetszaken
Samenwerking	Bestuurlijke samenwerking
Bedrijfsvoering	Organisatiekosten
Klantencontact	Klachtenbehandeling
Burgerzaken	Burgerlijke stand
	Rijbewijzen en reisdocumenten
	Verkiezingen
	Naturalisatie
Vergunningverlening	APV en bijzondere wetten
	Uitwegvergunningen en invalideparkeerkaarten
	Standplaatsen
	Omgevingsvergunningen
Begraafplaats	Begraafplaats
Gegevensbeheer	Basisregistratie personen
	Basisregistratie objecten
Beschermende maatregelen	Criminaliteitspreventie
	Overige beschermende maatregelen
	Crisisbeheersing
Brandweezorg	Brandweer
	Brandweerkazerne Bunnik

Beleidsindicatoren

Conform de BBV zijn de volgende beleidsindicatoren voorgeschreven:

Naam indicator	Eenheid	Uitkomst		
		Bunnik	Landelijk	Jaartal
Verwijzingen Halt	Aantal per 1000 jongeren	6	11	2020
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,3	1,8	2021
Gewelds- en seksuele misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	1,6	4,3	2021
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	1,3	1,3	2021
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	4,2	6,1	2021

Verbonden partijen

In dit programma wordt gebruik gemaakt van onderstaande verbonden partijen.

Verbonden partij	Doel/ uitvoering van gemeenschappelijke taken van:
Belasting Samenwerking gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht (BghU)	Uitvoeringsinstantie voor het heffen en innen van gemeentelijke belastingen en de uitvoering basisregistratie WOZ.
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	Ter uitvoering van de taken van de Wet op de Veiligheidsregio's (WVR). In deze wet en bijbehorende uitvoeringsbesluiten zijn de taken en bevoegdheden van de veiligheidsregio's neergelegd.

Incidentele baten en lasten

In dit programma zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen.

Wat mag het kosten?

Lasten en baten	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting		
				2024	2025	2026
Lasten	7.545,1	7.381,1	7.534,4	7.584,4	7.571,8	7.594,2
Gemeenteraad	520,5	561,3	572,0	572,0	572,0	580,0
College van B&W	809,9	676,5	609,5	623,3	614,9	629,5
Samenwerking	109,1	98,7	102,5	102,5	102,5	102,5
Bedrijfsvoering	3.832,9	3.637,4	3.883,1	3.883,1	3.883,1	3.883,1
Klantcontact	3,6	3,1	3,2	3,2	3,2	3,2
Burgerzaken	247,3	243,5	239,6	229,6	229,6	229,6
Vergunningverlening	681,2	643,6	699,0	699,0	699,0	699,0
Begraafplaats	40,8	38,4	39,6	39,6	39,6	39,6
Gegevensbeheer	201,1	229,5	230,0	257,8	255,5	256,7
Beschermende maatregelen	78,6	172,1	74,5	74,5	74,5	74,5
Brandweezorg	1.020,1	1.077,1	1.081,4	1.099,7	1.097,8	1.096,5
Baten	1.053,4	935,6	908,2	897,1	709,9	961,0
Gemeenteraad	23,6	-	-	-	-	-
College van B&W	127,5	17,6	18,2	18,2	18,2	18,2
Samenwerking	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-
Klantcontact	-	-	-	-	-	-
Burgerzaken	205,7	186,3	167,3	167,3	167,3	167,3
Vergunningverlening	679,8	716,6	707,3	696,2	509,0	760,1
Begraafplaats	-	-	-	-	-	-
Gegevensbeheer	11,4	10,1	10,1	10,1	10,1	10,1
Beschermende maatregelen	0,9	-	-	-	-	-
Brandweezorg	4,4	5,2	5,3	5,3	5,3	5,3
Saldo lasten en baten	6.491,8-	6.445,5-	6.626,2-	6.687,3-	6.861,9-	6.633,3-

Toelichting mutaties begroting 2022 – 2023

Er is een nadelig verschil van € 180.700 van 2023 ten opzichte van 2022. De volgende ontwikkelingen liggen hieraan ten grondslag:

- Bij het product College van B&W is een voordelig verschil ten opzichte van 2022. In 2023 zijn de geraamde lasten € 67.000 lager. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de uitvoeringsstrategie. Waarvan in 2022 via een raadsvoorstel een incidenteel bedrag beschikbaar is gesteld. Daarnaast is in 2022 incidenteel een bedrag voor de nota grondbeleid beschikbaar gesteld via de 1^e bestuursrapportage.
- Bij het product bedrijfsvoering is een nadelig verschil ten opzichte van 2022. In 2023 zijn de geraamde lasten € 245.700 hoger. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door formatie uitbreiding bij het sociaal domein, de wijkteams, en bij de afdeling ruimtelijke ontwikkeling, bouwen en wonen.
- Bij het product vergunningverlening is een nadelig verschil ten opzichte van 2022. In 2023 zijn de geraamde lasten € 55.400 hoger. Als grootste oorzaak kan hiervan worden aangemerkt de uitbreiding van de externe formatie bij het boa toezicht die vanuit de meicirculaire gemeentefonds 2022 beschikbaar is gesteld.
- Bij het product beschermende maatregelen is een voordelig verschil ten opzichte van 2022. In 2023 zijn de geraamde lasten € 97.500 lager dan in 2022. Dit wordt veroorzaakt door de incidentele last in de begroting 2022 ad € 100.000 vanwege de crisisopvang van vluchtelingen uit Oekraïne.
- Overige mutaties: € 44.100 nadelig.

Programma: 2. Fysieke leefomgeving

Beleidsontwikkelingen

Economische Zaken

Bunnik is een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bedrijven. De komende jaren zijn er ontwikkelingen te verwachten rondom bedrijven. Om hierop in te kunnen spelen is budget gecreëerd voor formatie voor dit beleidsveld Economische Zaken. Deze beleidsmedewerker gaat in ieder geval de volgende werkzaamheden oppakken: het maken een plan van aanpak met eventueel een bijbehorend budgetvoorstel voor het opstellen van een visie bedrijvenpark, het inventariseren welke lokale ondernemers interesse hebben om te verplaatsen naar een mogelijk toekomstige bedrijvenpark en het verkennen van het nemen van een actieve rol in voor de herhuisvesting van bedrijven die gevestigd zijn op binnendorpelijke herontwikkelingslocaties. Daarnaast gaat de gemeente werken aan onze relaties met onze ondernemers.

Actualisatie bestuursovereenkomst buitengebied Houten-Bunnik

Als uitwerking van de bestuursovereenkomst die met provincie Utrecht is gesloten worden sommige afspraken uitgevoerd, zoals fietsverbinding Odijk-Houten. Andere afspraken niet, zoals de oostelijke ontsluiting Houten-Oost – A12, die afspraak is door de provincie in 2021 teruggetrokken uit de overeenkomst. De afspraak voor de spitsafsluiting Achterdijk is voorbereid. In de uitwerking hiervan komen diverse vragen boven, over verkeersintensiteit, over nadeelcompensatie voor de ondernemers. De onderbouwing van nut en noodzaak moet heroverwogen worden. Met de diverse wijzigingen en nieuwe inzichten zal de bestuurlijke overeenkomst geactualiseerd worden.

Doorfietsroute Veenendaal – Utrecht

De provincie Utrecht, alsmede de gemeenten Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Rhenen en Veenendaal zijn in februari 2022 een samenwerkings- en realisatieovereenkomst aangegaan om de doorfietsroute Veenendaal – Utrecht uit te voeren. Het doel is om fietsen te bevorderen door deze routes in de regio aantrekkelijker te maken. Dit doel wordt bereikt door fietspaden veiliger in te richten en knelpunten op de fietspaden aan te pakken. De geplande fietsroute loopt door Odijk en dwars door de kern van Bunnik en raakt daarmee andere projecten zoals de Oranjebuurt en fietspad Eikenpad. De beslissing over de aansluiting van Bunnik op het project doorfietsroute moet uiterlijk 31 maart 2023 door de raad van de gemeente Bunnik zijn genomen. Daarna vervalt de beschikbaarheid van de provinciale cofinanciering binnen dat project om de fietsvoorzieningen op gronden van gemeente Bunnik aan te passen. Gemeente Bunnik zet in op de samenwerking met de provincie en de wijken om deze budgetten voor de doelen in Bunnik te kunnen benutten. Vanwege de behoefte aan een beter beeld hoe de route in het toekomstbeeld van het dorp ingepast kan worden heeft het college in maart 2022 aan de raad toegezegd het voorstel voor een mobiliteitsvisie voor de dorpskern van Bunnik in de kadernota op te nemen, zodat die visie richting kan geven, alvorens door te gaan met dat deel van de doorfietsroute. Als de raad instemt met het verbeteren van deze fietsverbinding in samenhang met de omgeving, zal de gemeente Bunnik aanhaken bij dit project. Met de start van het project wordt een projectteam gevormd en wordt vervolgens uitwerking gegeven aan het definitief ontwerp.

Opstellen mobiliteitsvisie Traverse Bunnik

Een mobiliteitsvisie biedt handvatten voor diverse ruimtelijke ontwikkelingen in de kern van Bunnik en de manier waarop kernen met elkaar worden verbonden. Deze visie geeft bijvoorbeeld richting voor het besluit over de inpassing van de doorfietsroute Veenendaal – Utrecht. De visie gaat over de kern, maar het effect reikt soms verder. De visie wordt eind 2022 opgesteld en in 2023 aan uw raad voorgelegd.

Vergroten van natuur en recreatief groen

De gemeente Bunnik heeft met het rivierenlandschap van de Kromme Rijn, de landgoederen Amelisweerd en Rhijnauwen, bos Nieuw Wulven, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Nedegermaanse Limes een divers en cultureel rijk landschap en volop recreatiemogelijkheden. Veel mensen komen dan ook naar de gemeente om te ontspannen en te recreëren. De bijzondere cultuurhistorische structuren van NHW en Limes, die elkaar kruisen in Bunnik, zijn ook (inter)nationaal van belang en zijn daarom benoemd tot UNESCO werelderfgoed. De gemeente werkt regionaal en (inter)nationaal samen om de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Nedegermaanse Limes meer zichtbaar en beleefbaar te maken. De

recreatieve kracht van de gemeente Bunnik versterkt de gemeente vooral samen met de buurgemeenten en regiopartners.

Werelderfgoed Limes en Nieuwe Hollandse Waterlinie

In 2021 heeft UNESCO besloten tot toekenning van de werelderfgoedstatus voor de Nedergermaanse Limes en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Met deze status zijn er ook taken bij gekomen om te zorgen voor het behoud van de unieke kwaliteiten. In 2023 wordt het managementplan Castellum Fectio voor de Limes geactualiseerd. Het managementplan is voor gemeente Bunnik een verplichting die samenhangt met de werelderfgoedstatus, daarmee wordt aangetoond hoe gemeente Bunnik zorg draagt voor die unieke status.

Uitvoeren klimaatadaptatie - herinrichting bestaande bouw Oranjebuurt, Engboogerd en nieuwbouw

In 2023 wordt de Engboogerdbuurt opnieuw ingericht en wordt het project afgerond. De richtlijnen voor klimaatbestendigheid worden toegepast, volgens de voorbereiding uit de jaren ervoor. De lessen uit de Engboogerdbuurt worden toegepast bij de wijkrenovatie van de Oranjebuurt door te werken met scenario's die aan uw raad voorgelegd worden. Om die aanpak op te starten wordt een bijzonder voorstel ter besluitvorming voorgelegd. Afhankelijk van de uitkomsten uit dat besluit, wordt de wijkaanpak in 2023 voorbereid. Voor de projecten nieuwbouw en bestaande bouw geeft het afsprakenkader klimaatadaptief bouwen richting.

Programma Water en Riolering

In 2023 wordt een nieuw Programma Water en Riolering opgesteld. Dat programma vervangt het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) voor een actuele versie. Omdat de riolering naast de beheersing van het vuile water ook de hoeveelheid water als gevolg van neerslag reguleert, is watermanagement en klimaatadaptatie een belangrijk onderwerp om de juiste maatregelen voor de gemeente uit te voeren. In het nieuwe Programma Water en Riolering krijgt dat een prominente rol. Het merendeel van de buitenruimte is in eigendom van alle verschillende private partijen, daarom is samenwerking en participatie bij de wateropgave van groot belang. Dit krijgt een passende plaats in het programma. In 2023 wordt het programma met een uitvoeringsprogramma om water en riolering op orde te brengen en/of te houden aan de raad voorgelegd.

Pilot Kromme-Rijn-Linielandschap en Pact Groen Groeit Mee

Gemeente Bunnik geeft regionaal uitwerking in samenhang met de ruimtelijke plannen om groen mee te laten groeien. Hierbij moeten de Bunnikse belangen voor de ondernemers en de recreatieve waarden bewaakt en versterkt worden. In 2023 wordt een stap gezet in de regionale samenwerking om als 'Kromme Rijn Linielandschap' het groen, de recreatie, natuur en landschap mee te laten groeien met de bouwontwikkelingen rondom dit groene gebied. Dat is een concretisering van Groen Groeit Mee in een deel van U16. In 2022 is gestart met een plan van aanpak dat wordt opgesteld, samen met de betrokken partijen: gemeente Bunnik, Houten, Nieuwegein, Utrechtse Heuvelrug, Zeist, Utrecht, provincie Utrecht. Vanuit regionaal U10 verband wordt ondersteuning gegeven. Om de uitvoering goed te laten verlopen moeten nog diverse randvoorwaarden georganiseerd worden. Er wordt verkend welk budget beschikbaar is, onder andere via een rijkssubsidie een 'Regio Deal' om de brede welvaart te bevorderen. Het LandshapsOntwikkelingsPlan (LOP) Kromme Rijn en de Gebiedsanalyses kernkwaliteiten Hollandse Waterlinies geven kaders voor landschappelijke kwaliteit. De regionale samenwerking U10/U16 zet gemeente Bunnik voort voor Groen en Landschap. In dat kader staat in 2023 de verdere implementatie van het Pact Groen Groeit Mee op de agenda. Onder andere om uitwerking te geven aan de manier om de financiële bijdrage van bouwopgave te realiseren, zodat dat bijdraagt aan meegroeiend groen en landschap. Zowel voor de aanleg (incidenteel) alsook voor het beheer en onderhoud (structurele middelen en capaciteit).

Pakket Routes, Paden en Groen Toezicht

Bij de opheffing van het Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Kromme Rijngebied is besloten dat de voormalig deelnemers van het schap willen blijven samenwerken op het gebied van routes, paden en groentoezicht. Deze samenwerking loopt organisatorisch via Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug en werd tot en met 2022 fysiek uitgevoerd door Recreatie Midden Nederland. Door opheffing van deze organisatie wordt de uitvoering in 2023 overgedragen aan de rechtsopvolgers van Recreatie Midden-Nederland. Door deze en andere ontwikkelingen binnen het pakket hebben de deelnemers behoefte aan evaluatie en eventuele aanpassing van de samenwerking. De samenwerking loopt tot en met maart 2025 met een opzeggingstermijn van 2 jaar. In 2023 moet een besluit genomen worden over de wijze van voortzetting.

Omgevingsprogramma groen Bunnik 2040

In 2023 wordt de verdere uitwerking van omgevingsprogramma Groen 'Groene Koers Bunnik' ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Na vaststelling van de hoofdlijnen is gewerkt aan de groenstructuurkaart een geografische weergave van de waardevolle groene structuren en de locaties om de structuur te versterken of te ontwikkelen. Verder wordt de groene koers uitgewerkt met mogelijke maatregelen inclusief financiële onderbouwing. De maatregelen worden in routes uitgewerkt basis, accent en optimaal. De routekaart maakt inzichtelijk met welke activiteiten de opgaven kunnen worden gerealiseerd in de komende 20 jaar, gelet op activiteiten voor onder andere beheer, inrichting, participatie en samenwerking met andere partners en grondeigenaren en de monitoring ervan.

Uitwerking geven aan uitvoeringsplan grondstoffenvisie Bunnik

De kosten voor verwerking van restafval stijgen, deze stijging zal ook bij de inwoners van Bunnik merkbaar worden. In 2023 wordt het uitvoeringsplan ter besluitvorming voorgelegd en geeft uitwerking aan de manieren om gedragsverandering uit te voeren via financiële prikkels en gedragsprikkels. In dit uitvoeringsplan is nader uitgewerkt welke maatregelen Bunnik treft en in welk tempo deze worden gerealiseerd. Met het lokale uitvoeringsplan geeft gemeente Bunnik uitwerking aan de landelijke doelen van 100 kg restafval per inwoner in 2025 en een afvalvrije samenleving in 2050. In 2023 worden de eerste maatregelen (indien mogelijk) uitgevoerd of voorbereid.

Deelname Regionale energiestrategie (RES)

Bunnik geeft samen met de U16 uitwerking aan de regionale energiestrategie U16 (RES U16). Voor zover nog niet afgerond in 2022, zetten de deelnemende overheden de RES 1.0 om in ruimtelijk beleid om de bijdrage van 1,8 TWh (terawatt uur) aan de landelijke doelstelling voor duurzame elektriciteit in 2030 te realiseren. Bunnik neemt in 2023 deel aan de ambtelijke tafels 'Zon op dak', 'van zoekgebied naar vergunning' en de 'warmtetafel'. Daarnaast is er frequent bestuurlijk overleg binnen de U16.

Uitvoeringsplan Klimaatneutraal Bunnik

Bunnik wil in 2040 klimaatneutraal zijn en om dat te halen worden de stappen die daarvoor nodig zijn, verder geconcretiseerd. In 2023 wordt een uitvoeringsprogramma Klimaatneutraal Bunnik 2040 opgesteld met bijhorende routekaart. Daarmee wordt aan de raad voorgelegd welke taken prioriteit krijgen, zoals inzetten op de warmtetransitie om van 't aardgas af te gaan, wanneer gemeente Bunnik aan de slag gaat met de actualisatie van beleid voor zonnevelden in samenhang met zon op dak, netcapaciteit of andere vraagstukken, die in het uitvoeringsprogramma uitgewerkt worden.

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

In 2023 wordt er met de provincie opgetrokken in het ontzorgingsprogramma verduurzaming gemeentelijk vastgoed voor kleine gemeenten. De programma adviseurs van de provincie ondersteunen hierbij om inzicht te krijgen in de maatregelen die het beste passen bij de situatie, hoe deze gefinancierd kunnen worden en helpen bij het zoeken naar de juiste partijen voor de uitvoering. Dit is mogelijk voor maximaal 5 panden.

Bedrijven verduurzamen

De verduurzaming van de bedrijven in de gemeente wordt gestimuleerd door bij te dragen aan de Green Business Club Bunnik (GBC). Zij werken aan verduurzaming van hun eigen organisaties maar helpen ook bij andere projecten in de gemeente (zoals groene daken in de Oranjebuurt).

Mogelijk volgt er een versnelling omdat vanaf 2023 een deel van de kantoren landelijk verplicht is om minimaal een energie label C te hebben. Het gaat over kantoren met een oppervlakte boven de 100 m² en waarvan 50% of meer als kantoor is ingericht. Vanaf 2023 kan de Omgevingsdienst Regio Utrecht daarop handhaven. Inzet van de gemeente is dat kantooreigenaren naar een hoger label dan C verduurzamen. De gemeente informeert de bedrijven hierover, samen met haar ketenpartners.

Energiearmoede

Het rijk heeft budget verstrekt voor de jaren 2022 en 2023 voor het verlagen van het energiegebruik bij huishoudens met lage inkomens, dus het bestrijden van energiearmoede. In mei 2023 moeten de middelen zijn uitgegeven die in januari 2022 zijn verstrekt. Er is een bedrag van € 250 per huishouden beschikbaar voor het treffen van kleine energiemaatregelen. In de zomer van 2022 is zelfs verdubbeling naar € 500 per woning toegekend. (Gratis) gedragsmaatregelen worden hierin meegenomen. Deze regeling geldt voor huishoudens met een inkomen tot 120% van sociaal minimum. Naar verwachting zullen hier veel huurders gebruik van maken.

Lokale isolatieaanpak

In samenhang met de aanpak energiearmoede is er budget beschikbaar gesteld door het rijk voor uitvoering van de Nationale Isolatie Aanpak. Dit is geld voor woningen met een label D, E of F. Hierbij gaat het om een bredere doelgroep dan bij de aanpak energiearmoede, namelijk ook om woningen van particulieren.

Warmtetransitie

De uitvoering van Transitie Visie Warmte is afhankelijk van beschikbaar budget. Het gaat erom of toegezegde incidentele middelen van het rijk vrijkomen of mogelijke structurele middelen binnen gemeente Bunnik, resultaten van het lokale collegeakkoord/raadsagenda in Bunnik.

De rijksbijdrage voor 2022 moet nog blijken uit de meicirculaire (beschikbaar in juni 2022) en zal deels in 2023 ingezet kunnen worden. De rijksoverheid zal ook besluiten over een grotere bijdrage aan iedere gemeente voor de uitvoering van het landelijke Klimaatakkoord in de jaren 2023 – 2030.

Indien er uren en middelen beschikbaar zijn in 2023 dan gaat de gemeente verder met de werkzaamheden volgens de Transitievisie Warmte Bunnik (september 2021). Deze zijn benoemd in de '5 startkansen'; ondersteunen van individuele gebouw eigenaren bij isoleren en duurzaam installeren, wijkgerichte aanpakken waardoor de deelnemersgraad verhoogt, onderzoeken naar lage temperatuur/kleinschalige warmtenetten in specifieke wijken en bedrijventerreinen, verbeteren van de haalbaarheid en betaalbaarheid (gebouweigenaren helpen door een aanbod van organisatorisch, technisch en financieel advies inclusief het aanvragen van landelijke subsidies). Aanpak Energiearmoede en de landelijke isolatieaanpak worden gekoppeld aan de gehele warmtetransitie. Het aantal wijken dat kan worden aangepakt is afhankelijk van de hoogte van het bedrag.

Afronding en besluitvorming Masterplan Kersenweide alsmede voorbereidingen voor realisatie 1^e deelplan

In maart 2022 heeft de gemeenteraad unaniem ingestemd met de Gebiedsvisie Kersenweide waarmee ook een voorkeursmodel werd vastgesteld die de basis vormt voor het in 2022/2023 op te stellen Masterplan Kersenweide.

Het Masterplan Kersenweide bestaat uit een aantal productonderdelen (stedenbouwkundig plan, kwaliteitsinstrumentarium, m.e.r.-beoordeling, voorontwerp omgevingsplan, financieel raamwerk en een samenwerkingsovereenkomst met de ontwikkelende marktpartijen) die naar verwachting in het 1^e kwartaal van 2023 zullen worden afgerond en ter besluitvorming worden voorgelegd.

Na instemming van de raad zal in de rest van 2023 enerzijds het traject worden doorlopen in het kader van de vaststelling van het in het 2^e kwartaal in procedure gebrachte omgevingsplan voor Kersenweide (de juridische onderlegger) en anderzijds zal gestart worden met de uitwerking van het 1^e deelplan van Kersenweide gericht op de feitelijke realisatie van de eerste woningen in het gebied.

Parallel aan de voorbereidingen van het eerste deelplan zal ook gestart worden met de voorbereidingen voor het bouwrijp maken van delen van het plangebied en verschillende benodigde civieltechnische kunstwerken.

Stimuleren woningbouw d.m.v. faciliteren particuliere initiatieven

Om de plannen voor het ontwikkelen en bouwen van woningen binnen de dorpen op gang te brengen, om invulling te geven aan de enorme vraag naar woningen, faciliteert het college particulieren en/of ontwikkelaars die potentiële ontwikkellocaties in handen hebben. In samenspraak met deze partijen bekijkt de gemeente welke acties kunnen worden ondernomen om een initiatief verder te brengen. Dit doen we door randvoorwaarden, stappenplannen en planningen op te stellen, het leggen van contacten met andere overheden, onderzoeks- en adviesbureaus of door knelpunten in beeld te brengen, waar mogelijke vertragingen in de ontwikkeling kunnen ontstaan en te bekijken hoe deze op te lossen. Het college draagt initiatiefnemers op om duidelijk te communiceren met de buurt en de buurt daar waar mogelijk te laten participeren. Het optimaal benutten van de ruimte binnen de dorpen versterkt de positie van de gemeente in de regio om de substantiële bouwopgave mogelijk te maken en het voorzieningenniveau in de afzonderlijke dorpen op peil te houden. De extra beleids capaciteit voor medewerker Ruimtelijke Ontwikkeling zal hier onder andere voor worden ingezet.

Omgevingsvisie

In 2020 is een start gemaakt met de Omgevingsvisie Bunnik. In deze visie worden de strategische ambities en keuzes voor de fysieke leefomgeving opgenomen. Er wordt een tijdshorizon gehanteerd tot 2040. De visie gaat uit van bestaand beleid zoals De Omgevingsvisie Kromme Rijngebied en de Strategische Agenda en wordt tezamen met het andere ruimtelijke beleid samengevoegd in één integrale visie. Tevens wordt bestaand beleid geactualiseerd waar nodig. De Omgevingsvisie wordt opgesteld in

samenwerking met de samenleving, ketenpartners, de ambtelijke organisatie, college en raad. In 2021 zijn de kernambities uit de hoofdlijnennotitie vastgesteld, welke een belangrijk vertrekpunt vormt voor de uiteindelijk in 2023 vast te stellen Omgevingsvisie Bunnik.

Invoering Omgevingswet via routekaart

De gemeente Bunnik bereidt zich al enkele jaren voor op de komst van de Omgevingswet. De Omgevingswet staat een andere manier van werken voor waarbij de informatievoorziening aan de samenleving, de wijze waarop men in contact kan komen met de gemeente over ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en de grip die men voelt bij hun directe omgeving wezenlijk veranderd. Er wordt ingezet op meetbare effecten: één loket waar iedere initiatiefnemer, belanghebbende of behandelaar van aanvragen zijn/haar informatie digitaal, compleet en op kaart kan inzien en toepassen; een grotere betrokkenheid en invloed op de directe leefomgeving; en snelle en samenhangende besluitvorming, in constructief contact, door de gemeente, samen met haar medeoverheden. Om te komen tot deze effecten is aan het begin van het implementatietraject een routekaart opgesteld met concrete acties. De wet is ingegaan op 1 januari 2023. Bunnik voldoet aan de minimale eisen voor de inwerkingtreding. In 2023 gaan we verder door met de implementatie.

Gebiedsvisie stationsgebied

Op basis van de door de gemeenteraad vast te stellen gebiedsvisie zal in 2023 voor het stationsgebied een stedenbouwkundig plan, inrichtingsplan en een hiermee samenhangende financieeleconomische haalbaarheid worden opgesteld. Tijdens dit proces zal ook aandacht zijn voor de verschillende milieueffecten die hiermee gepaard gaan en hoe deze te mitigeren. Dit proces zal worden doorlopen op basis van een samenwerkingsovereenkomst die met de deelnemende marktpartijen zal worden gesloten. Deze samenwerkingsovereenkomst vormt het vervolg op de vigerende intentieovereenkomst.

Producten

Product	Activiteiten
Wegen	Wegonderhoud
	Bermen en bermsloten
	Gladheidsbestrijding
	Straatreiniging
	Openbare verlichting
	Bruggen
Verkeer	Verkeersmaatregelen
	Gemeentelijk verkeer en vervoer
	Verkeersregelinstanties
	Openbaar vervoer
Recreatie en landschap	Recreatie
	Landschap
	Stuurgroep Krommerijnlandschap
	Kunstwerken
Riolering	Gemeentelijk rioleringsplan
	Riolen
	Hoofdgemalen en pompen
	Kwijtschelding rioolrecht
	Rioolrecht
Openbaar groen	Groenonderhoud
Economie	Economische aangelegenheden

	Toeristenbelasting
Wonen	Volkshuisvestingsbeleid
	Woningtoewijzing
	Eigendommen
	Huisnummering
	Openbare speelvoorzieningen
	Monumenten
Milieu	GFT en restafval
	Specifieke afvalstromen
	Kwijtschelding afvalstoffenheffing
	Reinigingsheffing
	Milieu
Ruimtelijke ordening	Bestemmingsplannen
	Planontwikkeling algemeen
	Planontwikkeling projecten
Grondexploitatie	Grondexploitatie het Burgje
	Grondexploitatie scholeneiland Bunnik

Beleidsindicatoren

Conform de BBV zijn de volgende beleidsindicatoren voorgeschreven:

Naam indicator	Eenheid	Uitkomst		
		Bunnik	Landelijk	Jaartal
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	214,7	165,1	2021
Functiemenging	%	62,1	53,3	2021
Hernieuwbare elektriciteit	%	7,0	20,0	2019
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	164	170	2020

Gemeentelijke beleidsindicatoren

Het opnemen van gemeentelijke indicatoren betreft een pilot en is gebaseerd op een afspraak in de auditcommissie. De data is afkomstig van www.waarstaatjegemeente.nl. Opgenomen zijn de laatst bekende waarden. Streefwaarden zijn (nog) niet bepaald. Onder de tabel is per indicator een korte toelichting opgenomen.

Naam indicator	Eenheid	Uitkomst		
		Bunnik	Landelijk	Jaartal
Hernieuwbare energie	%	6,3	8,6	2019
Gemiddeld elektriciteitsgebruik:				
* huurwoningen	Kwh	2.212	2.110	2020
* koopwoningen	Kwh	3.234	3.230	2020
Gemiddels gasverbruik:				
* huurwoningen	m3	1.060	930	2019
* koopwoningen	m3	1.510	1.370	2019
Aantal bomen per inwoner	aantal	nb	nb	

***Het aantal bomen per inwoner wordt niet meer bijgehouden en is derhalve niet beschikbaar

Percentage hernieuwbare energie

Definitie: Zelf opgewekte hernieuwbare energie gedeeld door het totale energiegebruik. Hernieuwbare energie is schone, duurzame en onuitputtelijke energie die het leefmilieu niet schaadt. Voorbeelden zijn windenergie, zonne-energie, biomassa, waterkracht en geothermische energie. Het totale energiegebruik is de optelsom van de energie die men uit het net betreft plus de (hernieuwbare) energie die men zelf opwekt.

Gemiddeld elektriciteitsgebruik woningen

Definitie: Het gemiddeld jaarverbruik voor elektriciteit op individuele aansluitingen van particuliere woningen, zoals berekend vanuit de aansluitingenregisters van de energienetbedrijven. De eigen opwekking van elektriciteit, bijvoorbeeld met zonnepanelen, is niet bekend en dus ook niet inbegrepen in het gemiddelde jaarverbruik. Ook collectieve verbruiken van bijvoorbeeld liftinstallaties, of hal-/galerijverlichting zijn niet meegeteld bij de berekening.

Gemiddeld gasverbruik woningen

Definitie: Het gemiddeld jaarverbruik voor aardgas van particuliere woningen, zoals berekend uit de aansluitingenregisters van de energienetbedrijven. Bij de berekening van het gemiddeld aardgasverbruik zijn woningen met een zeer laag of zelfs nulverbruik meegeteld indien er sprake is van stadsverwarming. Hierdoor valt in gebieden waar stadsverwarming aanwezig is het gemiddeld aardgasverbruik van woningen laag uit.

Aantal bomen per inwoner

Definitie: het aantal bomen dat geregistreerd is in de landelijke database. Deze zijn vervolgens gedeeld door het aantal inwoners.

Naam indicator	Boomhoogte		Stamdiameter	
	in meters	Aantal	in cm	Aantal
Kwalitatief aantal bomen	0 - 6	3.211	< 20	3.516
	6 - 12	2.823	20 - 30	1.683
	12 - 18	2.467	30 - 50	2.572
	18 - 24	1.143	50 - 100	1.971
	> 24	385	> 100	287
	Totaal	10.029	Totaal	10.029

Kwalitatief aantal bomen

Definitie: betreft het kwantitatief bomenbestand, in eigendom van de gemeente, uitgedrukt in kwaliteit door middel van stamdiameter en boomhoogte

Bron: gemeentelijke administratie (dataset bomen).

Een vergelijking met landelijke cijfers is niet mogelijk. Daarom is een andere tabel van toepassing.

Verbonden partijen

In dit programma wordt gebruik gemaakt van onderstaande verbonden partijen:

Verbonden partij	Doel/ uitvoering van gemeenschappelijke taken van:
Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)	RMN is verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, inclusief de exploitatie van het recyclestation, en het reinigen van de openbare ruimte. De gemeente Bunnik heeft naast deze basistaak van RMN taken op het gebied van onderhoud van het groen in de openbare ruimte en kleine civiele werkzaamheden bij RMN ondergebracht.
Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	De AVU draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht.
Stuurgroep Kromme Rijnlandschap	De Stuurgroep Kromme Rijnlandschap heeft als doel te zorgen voor toename van de ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied en verbetering / behoud van landschapselementen en koppeling tussen landschap en inwoners.
Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)	De Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) ondersteunt de gemeente op het brede terrein van milieu en duurzaamheid, zowel beleidsmatig als op het gebied van vergunningverlening en – handhaving (de VTH taken).

Incidentele baten en lasten

Voor een financieel robuuste begroting is het van belang dat incidentele baten niet worden ingezet ten behoeve van structurele lasten. Dit wordt op dit programma transparant gemaakt met behulp van onderstaand overzicht.

Enmalige lasten	2023	2024	2025	2026
Tijdelijke formatie wegenbeheerplan	52.000			
Doorfietsroute Veenendaal - Utrecht	p.m.			

Wat mag het kosten?

(Bedragen x € 1.000)

Lasten en baten	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting		
				2024	2025	2026
Lasten	6.682,1	7.211,6	7.328,1	7.518,3	7.545,7	7.601,1
Wegen	1.638,9	2.012,9	2.296,5	2.354,1	2.358,6	2.375,6
Verkeer	169,8	170,4	167,2	167,2	167,2	167,2
Riolering	930,2	1.117,4	1.231,3	1.278,0	1.269,2	1.269,8
Recreatie en landschap	238,9	253,8	261,4	261,9	261,9	261,9
Openbaar groen	653,5	684,2	633,2	680,5	689,2	691,0
Economie	1,2	9,7	136,8	136,8	136,8	136,8
Wonen	151,0	172,5	143,4	158,8	158,6	158,7
Milieu	2.189,9	2.386,0	2.348,6	2.371,1	2.394,4	2.430,3
Ruimtelijke ordening	360,1	138,5	109,8	109,8	109,8	109,8
Grondexploitaties	348,6	266,1	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Baten	4.357,5	4.234,6	4.042,7	4.069,1	4.101,1	4.140,8
Wegen	12,2	-	-	-	-	-
Verkeer	12,4	18,9	19,5	19,5	19,5	19,5
Riolering	1.548,0	1.621,5	1.713,7	1.713,7	1.713,7	1.713,7
Recreatie en landschap	168,6	146,6	146,8	146,8	154,2	154,8
Openbaar groen	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Economie	91,2	149,5	232,5	232,5	232,5	232,5
Wonen	78,9	6,0	22,5	22,5	22,5	22,5
Milieu	1.877,7	2.026,2	1.907,7	1.934,1	1.958,7	1.997,8
Ruimtelijke ordening	217,6	-	-	-	-	-
Grondexploitaties	348,6	266,1	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Saldo lasten en baten	2.324,6-	2.977,0-	3.285,5-	3.449,1-	3.444,7-	3.460,4-

Toelichting mutaties begroting 2023 – 2026

Er is een nadelig verschil van € 308.500 van 2023 ten opzichte van 2022. De volgende ontwikkelingen liggen hieraan ten grondslag:

- Bij het product wegen is het groot onderhoud wegen ten opzichte van 2022 gestegen met € 344.300 als gevolg van het herziene wegenbeheerplan. Hiertegenover staat een hogere onttrekking aan de reserve in programma Algemene dekkingsmiddelen. Daarnaast is in de Kadernota 2023 vanaf 2023 structureel € 50.000 beschikbaar gesteld voor de uitbreiding van het areaal wegen, dit levert een nadeel op. Tot slot is de bijdrage aan de RMN gestegen in 2023 met € 85.800, dit levert een nadeel op.
Hier staan twee voordelen tegenover; in de Kadernota 2023 is voor 2022 een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor het opstellen van een mobiliteitsvisie, dit levert een voordeel op van € 150.000 ten opzichte van 2022. Daarnaast is voor de stormschade aan de wegen in 2022 in de 1^e bestuursrapportage 2022 € 100.000 beschikbaar gesteld, dit levert een voordeel op ten opzichte van 2022.
Totaal is er een nadeel van € 283.500 op product wegen.
- De lasten voor het product riolering stijgen met € 113.900. Deze stijging wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere energielasten.
- De lasten voor openbaar groen zijn € 51.000 lager ten opzichte van 2022. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een tweetal incidenteel in 2022 beschikbaar gestelde budgetten van in totaal € 70.500 voor de inventarisatie flora en fauna voor een bedrag van € 40.500, alsmede een bedrag van € 30.000 met betrekking tot de stormschade aan bomen. In programma Algemene dekkingsmiddelen staat voor de inventarisatie een onttrekking aan de reserve budgetoverhevelingen tegenover.
- In het coalitieakkoord 2023 – 2026 is structureel voor het product economie € 125.000 beschikbaar gesteld. Dit veroorzaakt een nadeel ten opzichte van 2022,

- De lasten op product wonen zijn in 2023 € 29.100 lager als gevolg van het in 2022, in de 1^e bestuursrapportage, beschikbaar gestelde incidentele budget van de Kerkenvisie van € 25.000. Hier staat een hogere onttrekking aan de reserve budgetoverhevelingen tegenover in programma Algemene dekkingsmiddelen.
- Op het product milieu is een voordeel in 2023 van € 37.500 ten opzichte van 2022. Dit als gevolg van een tweetal subsidies die in 2022 ontvangen zijn waar lasten tegenover staan; aanpak energiearmoede (€ 57.100) en onderzoek warmtetransitie (€ 85.000). Dit levert een voordeel op van € 142.100. Daarnaast is in 2022 een tweetal incidentele budgetten beschikbaar gesteld voor de transitievisie warmte en de grondstoffenvisie, dit veroorzaakt een voordeel van € 184.400. Hier staat een hogere onttrekking aan de reserve budgetoverhevelingen en algemene reserve tegenover in programma Algemene dekkingsmiddelen. Hiertegegenover staan twee nadelen: in 2023 is een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor programmatisch toezicht milieuwetgeving, dit veroorzaakt een nadeel van € 30.000. Daarnaast is in het coalitieakkoord 2023 – 2026 structureel € 225.000 beschikbaar gekomen voor milieu, dit wordt gedekt door verhoging van de OZB, zie hiervoor de paragraaf Lokale lasten en heffingen. Totaal is dit een voordeel op product milieu.
- De baten voor het product riolering stijgen onder andere als gevolg van het toegenomen aantal aansluitingen met € 92.200.
- De baten voor het product economie zijn gestegen met € 83.000, onder andere als gevolg van het coalitieakkoord waarin voorgesteld wordt de toeristenbelasting te verhogen met € 75.000.
- De baten op het product milieu zijn voor 2022 gestegen als gevolg van de specifieke uitkering aanpak energiearmoede van € 57.100 en de subsidie voor het onderzoeksrapport warmtetransitie van € 85.000, ten opzichte van 2023 is dit een nadeel van € 142.100. Daarnaast zijn de reinigingsheffingen geïndexeerd, dit levert voor 2023 een voordeel op van € 23.500. Totaal is dit een nadeel op product milieu van € 118.500
- Overige mutaties: € 55.100 nadelig.

Programma: 3. Sociaal Domein

Beleidsontwikkelingen

Tweede taakstelling sociaal domein

In 2021 hebben college en raad maatregelen getroffen gericht op taakstellende besparingen in het sociaal domein. Deze maatregelen waren onder meer gericht op 1) de uren-normering huishoudelijke hulp en 2) de toepassing van een 'afwegingskader jeugd over de reikwijdte van de jeugdzorg. Het betrof een besparing, oplopend tot € 200.000 structureel in 2024.

In de Nota van Actualisatie 2022-2025 is een tweede taakstelling sociaal domein opgenomen, van € 60.000. Over hoe deze wordt ingevuld is nog niet besloten. In 2022 wordt onderzocht in hoeverre de realisatie van een was- en strijkservice als algemene voorziening kan bijdragen aan het realiseren van deze tweede taakstelling in 2023. Afhankelijk van de uitkomsten van die exercitie is wellicht een andere invulling van de taakstelling aan de orde.

Door-ontwikkelen langer zelfstandig thuis wonen en woonopgave

Vraagstukken rond de realisatie van voldoende passende woningen en voorzieningen voor diverse doelgroepen staan hierbij centraal. Actief wordt de samenwerking gezocht met het fysieke domein om onder andere een woon-zorg visie op te stellen.

Uitwerking en uitvoering geven aan de Regiovisie Jeugd

Met de regiovisie 'Norm voor opdrachtgeverschap Jeugd' hebben de vijf ZOU gemeenten eind 2021 gezamenlijk een meerjarige agenda opgesteld. Die agenda bevat een breed scala aan punten. Een belangrijk punt is het van elkaar leren, regionaal faciliteren en ondersteunen van de lokale teams (onder meer op punten als veiligheid, crisiszorg en jeugdbescherming). Ook worden gezinshuisouders en pleegouders versterkt en ondersteund om, wanneer uithuisplaatsing niet te voorkomen is, jeugdigen zo gezinsgericht mogelijk te laten opgroeien. Vanuit de ontwikkelopdracht 'Verblijf' wordt door de ZOU-regio, samen met de zorgaanbieders die regionaal de verblijfsfunctie invullen, gewerkt aan initiatieven en beschikbaar (ambulant) aanbod om de door- en uitstroom te bevorderen van jongeren die eraan toe zijn om een stap richting zelfstandigheid te maken. En de samenwerkingsstructuur onderwijs-jeugdhulp wordt, mede op basis van lokale pilots, eenvoudiger en effectiever ingericht.

Middelen Nationaal Programma Onderwijs

Het rijk heeft de bestedingstermijn van de middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) verlengd met twee jaar. De extra middelen, die inmiddels zijn toebedeeld, zijn bedoeld om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen, kunnen nu worden besteed tot en met juli 2025. In 2021 heeft gemeente Bunnik voor de inzet van de middelen samen met GGD, onderwijs, bibliotheek, Centrum voor Elkaar en het jongerenwerk een integraal NPO-plan gemaakt. Diverse activiteiten uit het plan worden in 2022 uitgevoerd. Eind 2022 wordt de eerste balans opgemaakt en vindt er een herijking van het activiteitenplan plaats. Op basis daarvan wordt bepaald waar in 2023 verder op wordt ingezet.

Versterken van de lokale sociale basis

Een sterk voorliggend veld werkt preventief, kan bijdragen aan het verlagen van de vraag naar ambulante ondersteuning en bevordert de mogelijkheden om ondersteuning te kunnen op- en afschalen. De gemeente is bezig om samen met het maatschappelijke middenveld een overkoepelende communicatiestrategie te ontwikkelen om meer zicht te hebben op de behoeften van inwoners en om hun energie beter te kunnen benutten. Dit is een meerjarig traject. In 2023 wordt samen met het netwerk, gewerkt aan het verder versterken van de sociale basis, dat wil zeggen de vrij toegankelijke, collectieve voorzieningen voor (hulp)vragen zonder indicatie. Er wordt zo veel mogelijk aangesloten bij kansrijke wensen en ideeën van de lokale gemeenschap zelf.

Uitvoeren van Lokaal Akkoord Gezond Bunnik en Lokaal Preventieakkoord

In 2020 is met partners een meerjarig akkoord voor een Gezond Bunnik afgesloten. Hier is in 2021 een lokaal preventieakkoord aan toegevoegd. Dat bevat concrete afspraken over de aanpak van drie leefstijlthema's (roken, alcohol en/of overgewicht) en het stimuleren van een gezonde leefstijl en leefomgeving. Ook de focus op mentale gezondheid is nadrukkelijk benoemd. In 2023 wordt samengewerkt aan de ambities en activiteiten van beide akkoorden. Gemeente Bunnik heeft voor de

uitvoering in 2023 namens alle betrokken partijen uitvoeringsbudget bij het rijk aangevraagd, € 10.000 per akkoord. Deze budgetten zijn verwerkt in de begroting. Mochten deze middelen onverhoopt niet toegekend worden, dan kan er geen uitvoering plaatsvinden van de gemaakte afspraken.

Verbetering inbedding van de subsidiecyclus in de reguliere p&c-cyclus

Een belangrijke aanbeveling uit de evaluatie van het subsidiebeleid eind 2021 was het expliciet inbedden van het subsidieproces in de beleidscyclus en in de planning en control cyclus van de gemeente. In 2023 vindt de verdere implementatie hiervan plaats. Zo kan beter invulling worden gegeven aan de gewenste doelen, de daarvoor benodigde en beschikbare gelden en de effecten van subsidies.

Strategische Kaders Participatiewet voor 2024 en verder

Voor de uitvoering van de Participatiewet worden door de vijf betrokken gemeenteraden elke vier jaar Strategische Kaders Participatie vastgesteld. De huidige kaders lopen af in 2023. De verwachting is dat de nieuwe kaders in 2023 worden vastgesteld voor de jaren 2024 en verder. Daarbij wordt rekening gehouden met een verdere verzwaring van het bijstandsbestand, een aantal wijzigingen in de Participatiewet die betrekking hebben op de mogelijkheden voor individueel maatwerk en met de groeiende noodzaak om de taken in onderlinge verbinding binnen het sociaal domein en de Regionale Sociale Dienst op te pakken.

Centrum voor elkaar

Het kwaliteitstraject zal ook in 2023 nog in het teken staan van de borging van de nieuwe werkwijze, het optimaliseren van de onderlinge samenwerking en het in balans brengen van de formatie en de (verwachte) productie. Ook zal het CvE extra gaan inzetten op informele hulp en ondersteuning om professionele zorg te voorkomen. Hierbij wordt ook vooruit gekeken naar de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot Jeugdhulp, Beschermd Wonen, de aansluiting met het onderwijs en de veranderingen binnen de regionale veiligheidsketen. De veranderingen binnen de regionale veiligheidsketen zullen onder andere betekenen dat Samen Veilig Midden-Nederland (SAVE) in 2023 taken in het vrijwillig kader met betrekking tot veiligheid zal overhevelen naar het CvE. Het betreft taken op het gebied van preventieve jeugdbescherming die nu worden uitgevoerd door een gecertificeerde instelling (GI) ter voorkoming van een onder toezicht stelling (OTS). Het betreft zware zorg in het vrijwillig kader die niet vrijblijvend wordt geboden.

Door de toename van het aantal Wmo aanvragen veroorzaakt door de invoering van het abonnementstarief en door de toegenomen complexiteit van de jeugd- en gezinsproblematiek zijn er in het afgelopen jaar wachtlijsten ontstaan bij het CvE. Om te voorkomen dat deze wachtlijsten structureel worden is het van belang om de formatie van het team in 2023 in balans te brengen met de productie. Een basis daarvoor is gelegd om, in eerste instantie binnen bestaande formatie, de werkprocessen te optimaliseren. Een vervolgstap is het uitvoeren van een formatie-onderzoek om te bezien of de huidige formatie passend is bij het huidige en gewenste voorzieningenniveau en de productie.

Door-ontwikkelen van monitor sociaal domein

Sinds 2020 wordt in de gemeente Bunnik het gebruik van en de financiële uitgaven voor de Wmo en de Jeugdhulp specifiek gemonitord en periodiek aan de raad gerapporteerd. Zo'n rapportage komt er ook in 2023. De toegenomen uitgaven binnen het sociaal domein benadrukken de noodzaak van een goede monitor. Het streven is, gaandeweg te komen tot een steeds duidelijker overzicht, waarmee er ook een steeds beter inzicht komt. De opgebouwde lokale ervaring wordt ingezet bij de ontwikkeling van een regionale monitor (regio ZOU) en vice versa.

Zorg voor Jeugd; de landelijke Hervormingsagenda

Reeds jarenlang is sprake van een stijgende lijn in de kosten voor de jeugdhulp, niet alleen in Bunnik. Waar in 1997 nog slechts 1 op de 27 kinderen een beroep op professionele hulp deden, is het inmiddels 1 op de 7. Aan die stijging liggen verschillende oorzaken ten grondslag, waaronder sociaal-maatschappelijke factoren, het feit dat inwoners de weg richting de jeugdhulp beter weten te vinden, maar ook dat jeugdigen langer in zorg zitten en de uitstroom uit de zorg achterblijft. Er is brede landelijke consensus, dat het jeugdzorgstelsel hervormd moet worden. In dat kader wordt gedacht over meer sturing vanuit het rijk, verplichte regionale samenwerking voor specialistische jeugdzorg, strakkere afbakening van de reikwijdte van de Jeugdwet, de introductie van een eigen risico en nog tal van andere maatregelen. In samenwerking met onder andere de VNG wordt gewerkt aan een landelijke Hervormingsagenda, waarmee de jeugdhulp wordt verbeterd binnen een beheersbaar financieel kader. De verwachting is dat deze agenda in het najaar van 2022 gereed is en vervolgens op onderdelen tot wijziging van wetgeving leidt. Ten tijde van het opstellen van de begroting is nog onduidelijk wat deze

ontwikkelingen voor Bunnik en voor regio ZOU gaan betekenen en wat de financiële impact daarvan is. Grip en inzicht verkrijgen op de uitgaven is echter wel voor 2023 van belang.

Producten

Product	Activiteiten
Onderwijs	Openbaar onderwijs
	Bijzonder basisonderwijs
	Voortgezet speciaal onderwijs
	Onderwijsvoorzieningen
	Leerlingenvervoer
	Leerplicht
	Nationaal programma onderwijs
	Peuteropvang en voorschoolse educatie
Sport	Sportbeleid
	Sporthuis
Cultuur	Bibliotheek
	Culturele subsidies
	Cultuur
Maatschappelijke accommodaties	Muziektent
	Jeugdaccommodatie Odijk
	Jeugdaccommodatie Werkhoven
	Accommodatie scouting Odijk
	Accommodatie algemeen
	Sportaccommodaties
	Accommodatie Yumbo
	Peutergroep 't Kruiemeltje
	Exploatievergoeding Stichting Sporthuis
	Peutergroep 't Grutje
	Peutergroep Het Dozjntje
Informele hulp	Maatschappelijke subsidies
	Vrijwilligersondersteuning
Algemene voorziening	Preventie jeugd
	Maatschappelijk werk
	Maatschappelijke ondersteuning
	Gezondheidszorg
	Vluchtelingenwerk
	Regionale samenwerking
Maatwerkvoorziening	Leerlingenvervoer
	Indicatiestelling
	Huishoudelijke ondersteuning
	Hulpmiddelen
	Doelgroepenvervoer
	Begeleiding
	Preventie jeugd
	Jeugdhulp
	Evaluatie zorg
	Adviesraad Sociaal Domein
	Volwasseneducatie
	Arbeidstoeleiding
	Wet Sociale werkvoorziening
	Kinderopvang
	Bijstandsverlening en inkomensvoorziening
Minimabeleid	
Schuldhelpverlening	

Subsidieoverzicht

Soorten subsidies

De verstrekte subsidies zijn onder te verdelen in drie soorten:

1. Jaarlijkse subsidies voor wettelijke taken en voorzieningen, geregeld in artikel 3 van de subsidieregeling gemeente Bunnik 2020 (hierna: subsidieregeling).
2. Jaarlijkse of eenmalige subsidies voor overige activiteiten voor maatschappelijke doelen, geregeld in artikel 5 van de subsidieregeling.
3. Eenmalige subsidies voor jubilea, geregeld in artikel 4 van de subsidieregeling.

Deze subsidies hebben hun grondslag in de Algemene subsidieverordening Bunnik (hierna: ASV) en de daarop gebaseerde subsidieregeling.

Subsidieplafond

De Algemene Subsidieverordening (ASV) bepaalt dat de gemeenteraad bij de vaststelling van de begroting één of meerdere subsidieplafonds kan vaststellen. In de subsidieregeling wordt de wijze van verdeling van de plafonds geregeld. Sinds 2021 worden de subsidies voor wettelijke taken en voorzieningen (artikel 3) buiten het algemene subsidieplafond gehouden. Het bedrag hiervoor in 2023 bedraagt € 671.880. De maximaal beschikbare subsidiebedragen worden per wettelijke taak of voorziening apart genoemd in de begroting. Op deze wijze concurreren deze subsidies dus niet met de beschikbare geleiden voor niet-wettelijke taken. Voor overige activiteiten en jubilea is een subsidieplafond opgenomen van € 418.807.

Subsidieplafond voor wettelijke voorziening voorschoolse educatie en peuteropvang

Het bieden van voorschoolse educatie en peuteropvang is een wettelijke taak. De hoogte van het subsidieplafond voor deze voorziening is gebaseerd op de specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid en de beschikbare middelen voor peuteropvang. Voor 2023 kan hier de opgebouwde reserve van de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid ad € 32.000 éénmalig aan worden toegevoegd, omdat de regelgeving van het Rijk aangeeft dat 50% van de middelen van de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid 2022 overgeheveld kan worden naar 2023. Het gehele subsidieplafond voorschoolse educatie en peuteropvang bedraagt daarmee in 2023 € 146.079.

Dit leidt tot de volgende overzichten.

Subsidiesoort	Bedrag
Subsidies wettelijke taken - buiten het subsidieplafond	€ 671.880
Subsidie overige activiteiten en jubilea binnen subsidieplafond	
<i>Totaal jaarlijkse subsidies</i>	€ 410.614
<i>Totaal eenmalige subsidies</i>	€ 8.193
Totaal subsidieplafond	€ 418.807

De subsidies voor de wettelijke taken en voorzieningen (buiten algemene subsidieplafond) zijn als volgt gespecificeerd in de begroting:

Wettelijke taak en voorziening	Bedrag
<i>Jeugd- en jongerenwerk</i>	€ 139.014
<i>VVE en Peuteropvang</i>	€ 146.079
<i>Begeleiding statushouders</i>	€ 100.133
<i>Bibliotheekwerk</i>	€ 280.526
<i>Jeugdcriminaliteitspreventie</i>	€ 6.128
Totaal wettelijke taken	€ 671.880

Beleidsindicatoren

Conform de BBV zijn de volgende beleidsindicatoren voorgeschreven:

Naam indicator	Eenheid	Uitkomst		
		Bunnik	Landelijk	Jaartal
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2,4	2,7	2020
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	16,0	26,0	2019
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Aantal per 1.000 inwoners 5 - 18 jaar.	0,7	1,7	2020
Niet sporters	%	42,8	48,7	2016
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	1.162,2	805,5	2021
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	nb	0,3	2021
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2,0	6,0	2020
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	71,8	68,4	2020
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1,0	2,0	2020
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	167,0	431,2	2021
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	132,5	202,0	2020
Jongeren met delict voor rechter	% jongeren 12-21 jaar dat met een delict voor de rechter is verschenen	1,0	1,0	2017
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	10,4	12,9	2021
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,6	1,2	2021
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	510,0	nb	2021

NB: Bij de indicator “Banen” wordt het aantal banen weer gegeven in de verhouding tot het aantal inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar (arbeidsrechtelijke leeftijd). Dat betekent dat de economische situatie in de gemeente Bunnik dusdanig is dat het aantal beschikbare banen hoger is dan het aantal inwoners in deze leeftijdscategorie

Verbonden partijen

In dit programma wordt gebruik gemaakt van onderstaande verbonden partijen:

Verbonden partij	Doel/ uitvoering van gemeenschappelijke taken van:
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) regio Utrecht	De GGDrU voert de wettelijke taken uit omtrent het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van de inwoners van de gemeente Bunnik.
Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug (RDWI)	Het vervullen van de beleids- en uitvoerende taken omtrent de Participatiewet, de Wet sociale werkvoorziening, de Wet schuldsanering natuurlijke personen.

Incidentele baten en lasten

Voor een financieel robuuste begroting is het van belang dat incidentele baten niet worden ingezet ten behoeve van structurele lasten. Dit wordt op dit programma transparant gemaakt met behulp van onderstaand overzicht.

Enmalige lasten	2023	2024	2025	2026
Beheerstructuur MFA's	40.000			
Lokaal Akkoord voor een Gezond Bunnik, Odijk en Werkhoven	10.000			
Lokaal preventieakkoord	10.000			
Nationaal programma onderwijs	81.501	p.m.		
Enmalige baten	2023	2024	2025	2026
Lokaal Akkoord voor een Gezond Bunnik, Odijk en Werkhoven	10.000			
Lokaal preventieakkoord	10.000			
Nationaal programma onderwijs	81.501	p.m.		

Wat mag het kosten?

(Bedragen x € 1.000)

Lasten en baten	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting		
				2024	2025	2026
Lasten	13.846,6	12.956,5	13.278,8	13.119,2	13.064,9	13.094,0
Maatschappelijke accommodaties	2.391,3	1.816,4	1.889,6	1.871,8	1.851,9	1.880,7
Onderwijs	188,1	247,0	288,4	174,9	174,9	174,9
Sport	178,7	155,2	159,8	139,8	139,8	139,8
Cultuur	494,3	399,0	414,6	414,6	414,6	414,6
Informele zorg	246,2	285,9	328,4	328,4	328,4	328,4
Algemene voorziening	741,3	763,3	780,4	780,4	780,4	780,4
Maatwerkvoorziening	9.606,6	9.289,8	9.417,7	9.409,3	9.374,9	9.375,2
Baten	4.170,1	3.226,5	3.219,7	3.094,4	3.139,6	3.140,8
Maatschappelijke accommodaties	1.618,5	781,5	818,8	818,8	818,8	818,8
Onderwijs	74,3	137,8	177,5	64,0	64,0	64,0
Sport	52,6	20,0	20,0	-	-	-
Cultuur	-	-	-	-	-	-
Informele zorg	-	-	-	-	-	-
Algemene voorziening	2,0	-	-	-	-	-
Maatwerkvoorziening	2.422,7	2.287,1	2.203,5	2.211,6	2.256,8	2.258,0
Saldo lasten en baten	9.676,5-	9.730,0-	10.059,1-	10.024,8-	9.925,3-	9.953,2-

Toelichting mutaties begroting 2022 – 2023

Er is een nadelig verschil van € 329.100 van 2023 ten opzichte van 2022. De volgende ontwikkelingen liggen hieraan ten grondslag:

- Bij het product maatschappelijke accommodaties is aan de lastenkant een nadelig verschil van € 73.200 ten opzichte van 2022. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de incidentele lasten die via de kadernota 2023 beschikbaar zijn gesteld voor het opzetten van nieuwe MFA's beheerstructuren in 2023 van € 40.000.

- Bij het product onderwijs is aan de lastenkant een nadelig verschil van € 41.400 ten opzichte van 2022. Deze stijging wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de eenmalige inzet in 2023 van de opgebouwde reserve van de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid € 32.000.
- Bij het product informele zorg is bij de lasten een nadelig verschil van € 42.500 ten opzichte van 2022. Dit wordt veroorzaakt door overheveling van het Bunnik aan Zet fonds naar het programma sociaal domein van € 32.800 vanaf 2023.
- Bij het product maatwerkvoorziening is aan de lastenkant een nadelig verschil van € 127.800 ten opzichte van 2022. De nadelige effecten worden enerzijds veroorzaakt door een verhoging van de lasten door taakmutaties in de meicirculaire 2022, hogere lasten in het kader van de specifieke uitkering voor de nieuwe Wet Inburgering en de overheveling van de lasten van de praktijkondersteuner Jeugd naar programma 3. Anderzijds zijn er voordelige effecten door de oplopende taakstellingen van het sociaal domein, lagere lasten bij jeugd ten opzichte van 2022 en lagere lasten bij de gebundelde uitkering (BUIG) op basis van de ontwerpbegroting van de RDWI. Totaal is het een nadelig effect.
- Bij het product onderwijs is aan de batenkant een voordelig verschil van € 39.700. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de eenmalige inzet in 2023 van de opgebouwde reserve van de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid € 32.000. Zie ook de toelichting lasten product onderwijs.
- Bij het product maatwerkvoorziening is bij de baten een nadelig verschil van € 83.700 ten opzichte van 2022. Dit komt door een verlaging van de doeluitkering van het rijk voor de BUIG en een verhoging van de specifieke uitkering voor de nieuwe Wet inburgering in 2023. Zie ook de toelichting lasten van het product maatwerkvoorziening.
- Overige mutaties: € 200 nadelig.

Overzicht Overhead

Vanaf 2017 is conform het BBV verplicht een overzicht van de overheadkosten op te nemen in de begroting. In de programma's staan dan alleen nog de kosten vermeld die betrekking hebben op het primaire proces.

De definitie van overheadskosten luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Beleidsindicatoren

Conform de BBV zijn de volgende beleidsindicatoren voorgeschreven. In tegenstelling tot alle overige beleidsindicatoren zijn onderstaande indicatoren gebaseerd op eigen informatie en zijn er daardoor geen landelijke vergelijkende cijfers beschikbaar.

Naam indicator	Eenheid	Uitkomst
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	6,9
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5,8
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	747
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur derden	7%
Overhead	% van totale lasten	20%

Overhead

(Bedragen x € 1.000)

Lasten en baten	Begroting 2023	Meerjarenbegroting		
		2024	2025	2026
Lasten	7.266,9	7.065,4	7.095,3	7.304,7
Salariskosten overhead	4.742,8	4.720,8	4.720,8	4.720,8
Overige personeelskosten	409,5	409,5	409,5	409,5
Gemeentehuis	421,3	229,5	268,5	436,7
Werkplekken + facilitaire voorzieningen	259,2	259,2	259,2	259,2
ICT	1.245,1	1.262,0	1.290,0	1.313,8
Overige uitvoeringskosten	189,0	184,4	147,5	164,7
Baten	192,6	192,6	192,6	192,6
Salariskosten overhead	60,7	60,7	60,7	60,7
Overige personeelskosten	-	-	-	-
Gemeentehuis	96,9	96,9	96,9	96,9
Werkplekken + facilitaire voorzieningen	11,0	11,0	11,0	11,0
ICT	-	-	-	-
Overige uitvoeringskosten	24,0	24,0	24,0	24,0
Saldo lasten en baten	7.074,3-	6.872,8-	6.902,7-	7.112,1-

Verbonden partijen

Er wordt gebruik gemaakt van onderstaande verbonden partijen:

Verbonden partij	Doel/ uitvoering van gemeenschappelijke taken van:
Regionale ICT-Dienst Utrecht (RID)	De RID wordt ingezet om de kwaliteit, beschikbaarheid en continuïteit van de gemeentelijke informatievoorziening te garanderen.
Regionaal Archief Zuid Utrecht (RAZU)	De deskundigheid, formatiegrootte en opslagcapaciteit in het gemeentelijk archiefdepot zijn onvoldoende om het beheer van het archief, zowel fysiek als digitaal, volledig zelfstandig uit te voeren. De intergemeentelijke samenwerking binnen het RAZU biedt kansen voor de professionalisering van het informatiebeheer en de archieffunctie.

Incidentele baten en lasten

Voor een financieel robuuste begroting is het van belang dat incidentele baten niet worden ingezet ten behoeve van structurele lasten. Dit wordt op dit overzicht overhead transparant gemaakt met behulp van onderstaand overzicht.

Enmalige lasten	2023	2024	2025	2026
Onderzoek digitale tool (inhuur projectcontrol)	20.000			

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen/Onvoorzien

Naar aanleiding van de BBV voorschriften is een apart hoofdstuk voorgeschreven voor algemene dekkingsmiddelen. Hierin staan de lokale heffingen, algemene uitkering, dividend, saldo financieringsfunctie en overige algemene dekkingsmiddelen.

Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is

Betreffende de lokale heffingen gaat het om die heffingen waarvan de besteding niet gebonden is. Voorbeelden hiervan zijn de OZB en de toeristenbelasting. In de gemeente Bunnik wordt de opbrengst onroerende zaakbelasting verhoogd met inflatie. Voor 2023 is de inflatie bepaald op 3,4%. Daarnaast wordt rekening gehouden met een waardestijging van 13.5% voor de woningen en een waardestijging van 1,0% voor de niet-woningen. Dit is gebaseerd op gegevens uit de meicirculaire 2022.

Voor de overige lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf lokale lasten en heffingen. Voorbeelden van lokale heffingen waarvan de besteding wel gebonden is, zijn het rioolrecht en de afvalstoffenheffing. Deze heffingen worden op de desbetreffende programma's verantwoord.

Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de gegevens uit de meicirculaire 2022 (Informatienota algemene uitkering). In de ramingen is, naast het effect van de uitkeringsfactor, rekening gehouden met de raming van het aantal inwoners en woningen. De bedragen zijn inclusief de decentralisatie uitkeringen.

Dividend

De gemeente Bunnik heeft deelnemingen in Vitens, de Bank Nederlandse Gemeente (BNG) en de Biga groep. Naar verwachting zal in totaal een dividenduitkering van € 29.300 worden ontvangen.

Onvoorzien

Het bedrag onvoorzien dient te worden geraamd voor de begroting in zijn geheel of per programma. In de gemeente Bunnik wordt een post onvoorzien in zijn geheel in de begroting opgenomen. Voor onvoorziene onvermijdbare en onuitstelbare lasten is een bedrag beschikbaar van € 1 per inwoner opgenomen: € 15.900.

Vennootschapsbelasting

Gemeenten zijn over het resultaat van bedrijfsmatige activiteiten, waarmee in concurrentie wordt getreden met private ondernemingen, vennootschapsbelasting verschuldigd. Voor de gemeente Bunnik vallen tot op heden alleen de activiteiten van de grondexploitaties en de reclame inkomsten onder de heffing. Het overgrote deel van de belastingdruk ligt bij de bouwgrond in exploitatie (BIE).

Voor 2021 is er over de winstgevende bouwgronden in exploitatie (BIE) voorlopige aangifte gedaan. Wat het effect voor de jaren daarna zal zijn is nog niet bekend hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. De verwachting is dat dit alleen effect heeft op de BIE.

Beleidsindicatoren

Conform de BBV zijn de volgende beleidsindicatoren voorgeschreven:

Naam indicator	Eenheid	Uitkomst		
		Bunnik	Landelijk	Jaartal
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	406,0	290,0	2021
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	11,7	8,7	2021
Demografische druk	%	87,7	70,1	2021
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	969,0	733,0	2021
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	1101,0	810,0	2021

Incidentele baten en lasten

In het volgende overzicht zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen.

Algemene dekkingsmiddelen/onvoorzien

Lasten en baten	Begroting 2023	Meerjarenbegroting		
		2024	2025	2026
Lasten	736,5	741,5	750,5	750,5
Geldbeheer/ saldo financieringsruimte	0,5-	0,5-	0,5-	0,5-
Belastingen/ lokale heffingen	152,6	157,6	166,6	166,6
Algemene uitkering	11,0	11,0	11,0	11,0
Algemene baten en lasten/ onvoorzien	573,4	573,4	573,4	573,4
Heffing voor de vennootschapsbelasting	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Baten	26.964,2	27.381,3	27.872,4	26.232,9
Geldbeheer/ saldo financieringsruimte	29,3	29,3	7,5	7,5
Belastingen/ lokale heffingen	6.065,6	6.092,9	6.139,0	6.139,0
Algemene uitkering	20.754,4	21.181,9	21.644,5	20.000,5
Algemene baten en lasten/ onvoorzien	115,0	77,2	81,4	85,9
Heffing voor de vennootschapsbelasting	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Saldo lasten en baten	26.227,7	26.639,7	27.121,8	25.482,4
Mutatie reserves				
Toevoegingen	610,9	574,1	574,1	574,1
Onttrekkingen	1.571,8	1.311,3	1.460,3	1.413,0
Saldo mutatie reserves	961,0	737,2	886,2	838,9
Resultaat	27.188,7	27.377,0	28.008,0	26.321,2

Recapitulatie

Recapitulatie / Budgetautorisatie

(Bedragen x € 1.000)

Lasten en baten (x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting		
				2024	2025	2026
Lasten						
01 - Dienstverlening, Veiligheid en Bestuur	7.545,1	7.381,1	7.534,4	7.584,4	7.571,8	7.594,2
02 - Fysieke Leefomgeving	6.682,1	7.211,6	7.328,1	7.518,3	7.545,7	7.601,1
03 - Sociaal Domein	13.846,6	12.956,5	13.278,8	13.119,2	13.064,9	13.094,0
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	198,4	177,1	720,6	725,6	734,6	734,6
Overzicht Overhead	6.984,9	7.199,4	7.266,9	7.065,4	7.095,3	7.304,7
Bedrag Vennootschapsbelasting	116,6-	16,1	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Bedrag voor Onvoorzien	-	15,8	15,9	15,9	15,9	15,9
Saldo lasten	35.140,4	34.957,6	36.144,9	36.028,8	36.028,3	36.344,6
Toevoegingen reserves	1.434,7	1.010,9	610,9	574,1	574,1	574,1
Resultaat lasten	36.575,1	35.968,5	36.755,7	36.602,9	36.602,4	36.918,7
Baten						
01 - Dienstverlening, Veiligheid en Bestuur	1.053,4	935,6	908,2	897,1	709,9	961,0
02 - Fysieke Leefomgeving	4.357,5	4.234,6	4.042,7	4.069,1	4.101,1	4.140,8
03 - Sociaal Domein	4.170,1	3.226,5	3.219,7	3.094,4	3.139,6	3.140,8
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	25.280,5	24.585,3	26.964,2	27.381,3	27.872,4	26.232,9
Overzicht Overhead	230,5	196,0	192,6	192,6	192,6	192,6
Bedrag Vennootschapsbelasting	-	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Bedrag voor Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Saldo baten	35.091,9	33.178,1	35.327,5	35.634,5	36.015,6	34.668,1
Onttrekkingen reserves	2.885,0	2.790,5	1.571,8	1.311,3	1.460,3	1.413,0
Resultaat baten	37.976,9	35.968,5	36.899,4	36.945,9	37.475,8	36.081,0
Saldo lasten en baten	48,5-	1.779,5-	817,4-	394,3-	12,7-	1.676,5-
Toevoegingen/onttrekkingen reserves	1.450,3	1.779,5	961,0	737,2	886,2	838,9
Resultaat	1.401,8	0,0-	143,6	343,0	873,4	837,7-

Op bijgaand overzicht staan de budgetten per begrotingsprogramma. Elk programma is onderverdeeld naar lasten en baten. Binnen de budgetten zoals gespecificeerd onder de programma's is het college geautoriseerd de begroting uit te voeren.

Noodzakelijke mutaties op deze budgetten in de loop van het dienstjaar zullen aan de gemeenteraad worden voorgelegd met inachtneming van de bepalingen, zoals die door de gemeenteraad zijn vastgesteld in de verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet, de zgn. Financiële verordening.

NB: De bedragen in de kolom Begroting 2022 zijn inclusief begrotingswijzigingen 2022.

Vaststellingsbesluit

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Bunnik in zijn openbare vergadering van 10 november 2022.

De griffier,

De burgemeester,

Paragrafen

1. Bedrijfsvoering

Inleiding

Met bedrijfsvoering worden alle ondersteunende taken bedoeld die nodig zijn om de inzet in inhoudelijke programma's mogelijk te maken. De bedrijfsvoering bestaat onder andere uit personeel en organisatie, informatisering en automatisering, huisvesting en financiën. Hieronder worden de ontwikkelingen in 2023 vermeld.

Procesmanagement

Het fundament van de dienstverlening van de gemeente Bunnik bestaat uit slim ingerichte processen. De wens van de inwoner is daarbij een belangrijk uitgangspunt, en wordt gezien in relatie tot de efficiency in dienstverlening. Enkele jaren geleden is gestart met het meer integraal, generiek en afdelingsonafhankelijk (her)inrichten en vastleggen van processen. Onder andere doelmatigheid, doeltreffendheid, continue procesbeheersing en structurele kwaliteitsverbetering komen daarbij aan bod. Deze aanpak wordt voortgezet om, samen met een gedegen (verbijzonderde) interne controle, een belangrijke basis te vormen voor het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording door het college van burgemeester en wethouders. Medio 2022 is duidelijk geworden dat invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is uitgesteld. De verantwoording wordt nu voor het eerst afgelegd in 2024 (over boekjaar 2023).

Personeelsbeleid

Het personeelsbeleid is vastgelegd in het Personeelshandboek en de beleidsnotities. Voor 2023 zijn het werkklimaat en de transformatie naar een ontwikkelende gemeente belangrijke items. Kwantiteit en kwaliteit van medewerkers krijgt prominent de aandacht. Met gerichte trainingen en leren door te doen worden medewerkers en leidinggevendenden hierin ondersteund. De hybride werkomgeving en de thuiswerkomgeving wordt verder geoptimaliseerd. Werving en selectie blijft een aandachtspunt vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. Een creatieve arbeidsmarktbenadering moet Bunnik profileren als een aantrekkelijke en onderscheidende werkomgeving. Het behoud van medewerkers wordt ondersteund met gerichte interventies.

ICT: Digitaal, tenzij

Het college vindt het van belang dat sprake is van een goede interne en externe dienstverlening, waarbij de digitalisering een belangrijke rol speelt. Het college gaat immers voor: digitaal, tenzij. Daarvoor moeten vervangingen in automatisering plaatsvinden.

Vervangen automatiseringsapparatuur 2023-2026

Niet alle apparatuur wordt vervangen binnen het basispakket van de RID Utrecht, bepaalde apparatuur wordt door de gemeente vervangen. In verband met het verlopen van de economische en de technologische levensduur wordt deze vervanging van hardware voorzien. Uitstellen van vervangen is risicovol omdat de organisatie afhankelijk is van de beschikbaarheid van hard- en software om daarmee continuïteit van dienstverlening te waarborgen.

Huisvesting

Zeker na de corona periode worden er nieuwe eisen gesteld aan de functie van het kantoor. Er heeft in 2021 een onderzoek plaatsgevonden om te onderzoeken welke mogelijke aanpassingen en herinrichting van de werkplekken nodig zullen zijn. Daar waar flexplekken in Bunnik het uitgangspunt was is nu gekozen voor het hybride werken. Dit is de combinatie van activiteiten op locatie en op kantoor.

Financiën

Het financieel beleid staat beschreven in de nota financieel beleid 2018. Hierin zijn de belangrijkste kaders op het gebied van activeren en afschrijven, reserves en voorzieningen, weerstandsvermogen en de uitgangspunten voor de begroting vastgesteld. Daarnaast is in 2020 een treasurystatuut vastgesteld waarin de kaders waarbinnen het college en de ambtelijke organisatie moeten blijven bij het beheer van de kasmiddelen en het aantrekken van geldleningen op de korte en de lange termijn (zie ook paragraaf financiering). In 2022 wordt de nota financieel beleid geactualiseerd en zal dan met ingang van 2023 ingaan.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Begrippen

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan “het vermogen van de gemeente om niet-structurele financiële risico’s op te kunnen vangen teneinde zijn taken voort te kunnen zetten”.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (dit zijn de middelen waarover de gemeente beschikt/kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico’s waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar en de volgende jaren van het meerjarenperspectief. In de nota financieel beleid 2018 zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld met betrekking tot het weerstandsvermogen en risico management.

Weerstandsvermogen

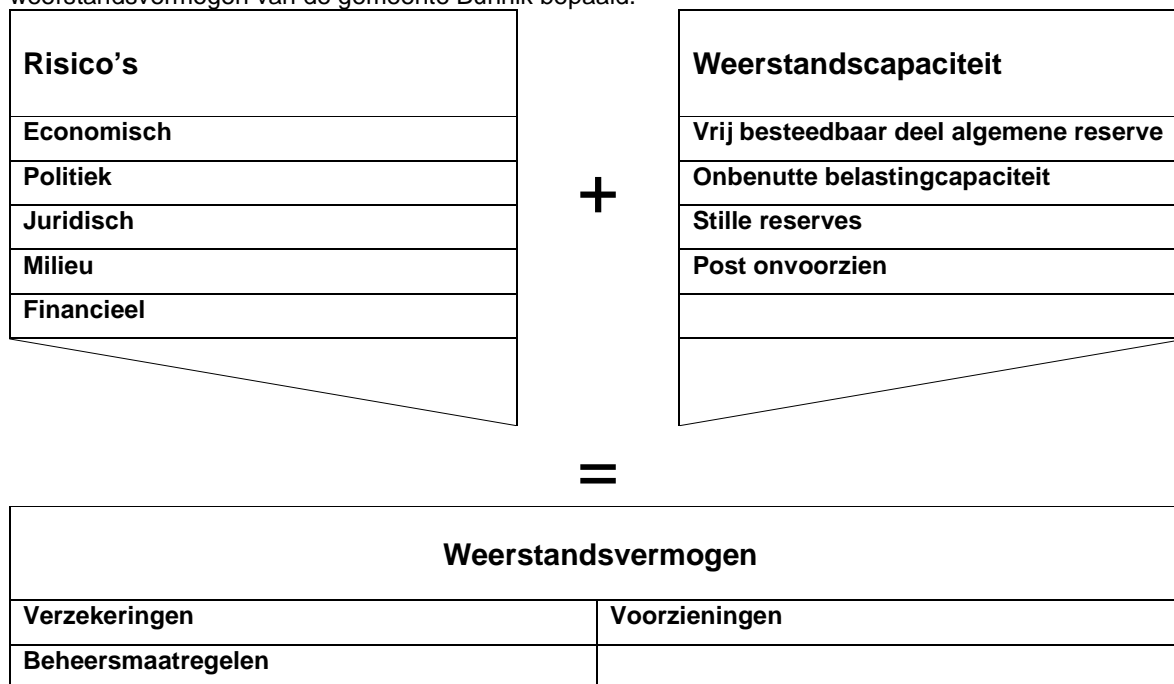
- Voor het opvangen van de geschatte risico’s wordt gekozen voor een risico-profiel van 50% en hoger. Hiertoe wordt de bufferreserve ingezet.
- Indien risico’s, welke vermeld zijn in de paragraaf weerstandsvermogen, zich voordoen, dan mag dit risico worden onttrokken uit de bufferreserve.
- Door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit wordt de ratio weerstandsvermogen berekend. Volgens de waarderingstabel, die als referentiekader wordt gebruikt, dient deze ratio hoger te zijn dan 1.0 om tot het oordeel voldoende te komen.

Strategie risico management.

Bij de jaarlijkse beoordeling van de aanwezige risico’s dient de afweging worden gemaakt in hoeverre dit risico kan worden beïnvloed c.q. ongedaan gemaakt. Hierin zijn de volgende keuzes te onderkennen:

- Het risico kan worden vermeden.
- Het risico kan worden verminderd / beheerst.
- Het risico kan worden overgedragen.
- Het risico wordt geaccepteerd.

Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico’s in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit. De relatie daartussen geeft het weerstandsvermogen aan volgens onderstaande figuur. Aan de hand van dit schema wordt het weerstandsvermogen van de gemeente Bunnik bepaald.

De risico's voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd.

Oorlog Oekraïne

De oorlog in Oekraïne heeft ook gevolgen voor de gemeente Bunnik. Dit kan gaan om de opvang van vluchtelingen door gemeente en particulieren, ondersteuning, verhoogde risico's voor digitale veiligheid en economische sancties voor Russische bedrijven. Voor de uitvoeringskosten in de eerste fase voor ondersteuning en opvang is een uitvoeringsbudget door de raad ter beschikking gesteld in de raadsvergadering van 29 maart 2022. Het kabinet zal de kosten die gemaakt worden integraal vergoeden. De verdeling van de middelen kan wel een financieel effect geven, afhankelijk van het gekozen verdeelmodel door het rijk. Het is voor de gemeente Bunnik niet mogelijk om het precieze risico van de gevolgen van de oorlog in Oekraïne in te schatten. In het weerstandsvermogen is dit risico dan ook niet gekwantificeerd.

Inflatie / stijging energiekosten

In deze begroting is rekening gehouden met 3,4% prijsstijging. In de meicirculaire is rekening gehouden met een hogere prijsontwikkeling en daarvoor is in de begroting, bovenop de 3,4% prijsstijging, een extra stelpost opgenomen van € 557.500. De daadwerkelijke inflatie is echter op het moment van opstellen van de begroting lastig te voorspellen voor 2023 en kan significant afwijken. In de bijstellingsmomenten van de begroting, zijnde de 1e en 2e bestuursrapportage 2023, wordt aandacht besteed aan de daadwerkelijk opgetreden inflatie in relatie tot de begroting.

Corona

Bij het moment van opstellen van deze begroting is het niet mogelijk om in te schatten in hoeverre er financiële effecten van de corona-crisis in 2023 zullen zijn. Daarnaast gaat de gemeente Bunnik er vanuit dat het rijk de financiële gevolgen van de corona-crisis voldoende compenseert. Deze effecten zijn daarom niet opgenomen in de ramingen van deze programmabegroting. Eventuele financiële gevolgen van de corona-crisis zullen via de reguliere P&C-cyclus in 2023 worden verwerkt. De corona-gerelateerde risico's zijn niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Bepaling weerstandsvermogen

Risicoprofiel

Voor de bepaling dat de kans zich voordoet is onderstaande verdeling aangehouden.

Omschreven als	Geschatte kans dat het risico zich in werkelijkheid voor zal doen
Uitgesloten	0%
Zeer onwaarschijnlijk	5%
Onwaarschijnlijk	10%
Uitzonderlijk	20%
Mogelijk	30%
Mogelijk aannemelijk	40%
Aannemelijk	50%
Aannemelijk waarschijnlijk	60%
Waarschijnlijk	70%
Zeer waarschijnlijk	90%
Voordoend	100%

Alle gemeentelijke bedrijfsactiviteiten zijn beoordeeld op mogelijke risico's. Op basis van deze beoordeling is de tabel in de bijlage III samengesteld. Van de geïnventariseerde risico's is per risico de kans dat het risico zich voordoet en de financiële impact van het risico geschat. Tenslotte is aangegeven of het een structureel (S) of incidenteel (I) risico betreft.

Voor het gecalculeerd risicobedrag en de bijbehorende kans, welke resulteert in de financiële impact wordt verwezen naar de bijlage. Deze resulteert in de volgende tabel.

	Gecalculeerd Risicobedrag	KANS	FINANCIËLE IMPACT/ BENODIGDE WEER- STANDSCAPACITEIT
Uitgesloten	0	0%	0
Zeer onwaarschijnlijk	23.146.187	5%	1.157.310
Onwaarschijnlijk	644.000	10%	64.400
Uitzonderlijk	330.000	20%	66.000
Mogelijk	5.136.738	30%	1.541.021
Mogelijk aannemelijk	400.000	40%	160.000
Aannemelijk	1.335.333	50%	667.667
Aannemelijk waarschijnlijk	140.000	60%	84.000
Waarschijnlijk	18.000	70%	12.600
Zeer waarschijnlijk	0	90%	0
Voordoend	0	100%	0
Totaal	31.150.258		3.752.998
Benodigd bedrag bufferreserve o.b.v. risico-profiel 50%			764.267
Saldo begroot bufferreserve 1-1-23			727.500
Vershil			36.767

Voor het opvangen van de geschatte risico's is gekozen voor een risicoprofiel van 50% en hoger. Hiertoe wordt de bufferreserve ingezet. Bij een verschuiving van het risicoprofiel zal dat gevolgen hebben voor de grootte van de bufferreserve en de algemene reserve.

Ratio weerstandsvermogen

Hieronder is deze ratio per 1 januari 2023 weergegeven.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{7.822.209}{3.752.998} = 2,1$$

De ratio weerstandsvermogen is gestegen van 1,9 in 2022 naar 2,1 in 2023. Volgens de norm is een ratio van 2,1 uitstekend. De stijging van de ratio wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:

- De beschikbare weerstandscapaciteit is gestegen met € 1.120.136 ten opzichte van de programmabegroting 2022 - 2025. De voornaamste stijging betreft de vermeerdering van de algemene reserve van € 1.089.854 ten opzichte van de programmabegroting 2022 - 2025. Belangrijkste oorzaak van de stijging betreft de resultaatbestemming van de jaarrekening 2021.

Hoewel er geen algemene norm is voor de ratio van het weerstandsvermogen, wordt in veel gemeenten als referentiekader gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel. Aan deze waardering van het weerstandsvermogen zijn verder geen consequenties verbonden.

Weerstandsnorm		
Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2.0	Uitstekend
B	1.4 – 2.0	Ruim voldoende

C	1.0 – 1.4	Voldoende
D	0.8 – 1.0	Matig
E	0.6 – 0.8	Onvoldoende
F	< 0.6	Ruim onvoldoende

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

De BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) schrijft voor een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze zijn:

1. netto schuldquote (en: netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen);
2. de solvabiliteitsratio;
3. kengetal grondexploitatie;
4. structurele exploitatieruimte;
5. belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden (voorheen opgenomen onder paragraaf Lokale lasten en heffingen).

Ter beoordeling van de kengetallen kan het volgende schema gehanteerd worden:

Schema: beoordeling kengetallen

Kengetal	Categorie		
	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
1. Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden <90%	90-130%	>130%
	b. met correctie doorgeleende gelden <90%	90-130%	>130%
2. Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
3. Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
4. Structurele exploitatieruimte	Begr >0%	Begr = 0%	Begr <0%
5. Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

De cijfers die gepresenteerd worden bevatten cijfers van de jaarrekening 2021 en de begrotingscijfers van 2022 en verder. Bij de kengetallen netto schuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn de begrotingscijfers 2022 geactualiseerd tot en met 7 juli 2022. Het kengetal structurele exploitatieruimte over 2022 betreft de primitieve begroting 2022.

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een daling van de netto schuldquote is positief, de schuldenlast daalt (oftewel: financiering geschiedt meer met eigen middelen).

(Bedragen x 1.000)

	Jaarstukken 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	2024	2025	2026
A Vaste schulden	13.553	27.100	25.900	24.700	23.700	22.700
B Netto vlottende schuld	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561
C Overlopende passiva	2.245	2.245	2.245	2.245	2.245	2.245
D Financiële activa	61	61	61	61	61	61
E Uitzettingen < 1 jaar	7.518	5.944	420	277	448	-1.281
F Liquide middelen	221	0	0	0	0	0
G Overlopende activa	4.542	4.542	4.542	4.542	4.542	4.542
H Totale baten (excl. Mutaties reserves)	35.092	33.178	35.328	35.635	36.016	34.668
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	14,30%	61,36%	69,87%	66,30%	62,35%	66,87%

Voor 2023 is de netto schuldquote 70%. Dit is kleiner dan 90% (zie schema: beoordeling kengetallen) en dit betekent dat het kengetal onder de categorie A minst risicovol valt.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De gemeente Bunnik heeft geen doorgeleende gelden. Hierdoor is de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen gelijk aan de netto schuldquote.

2. De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balans-totaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

(Bedragen x 1.000)

	Jaarstukken 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	2024	2025	2026
A Eigen vermogen	28.011	26.231	25.421	24.890	24.520	21.970
B Balanstotaal	50.157	62.110	60.070	58.338	57.006	53.519
Solvabiliteit (A/B) x 100%	55,85%	42,23%	42,32%	42,66%	43,01%	41,05%

Voor 2023 is de solvabiliteitsratio 42%. Dit is kleiner dan 50% en groter dan 20% (zie schema: beoordeling kengetallen) en dit betekent dat het kengetal onder de categorie B neutraal valt. De solvabiliteit is in 2023 vergelijkbaar met de begroting 2022.

3. Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

(Bedragen x 1.000)

	Jaarstukken 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	2024	2025	2026
A Bouwgronden in exploitatie	-365	0	0	0	0	0
B Totale baten (excl. mutaties reserves)	35.092	33.178	35.328	35.635	36.016	34.668
Grondexploitatie (A/B) x 100%	-1,04%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Voor 2023 is de grondexploitatie 0%. Dit valt onder de 20%. Conform het schema beoordeling kengetallen betekent dit dat het kengetal grondexploitatie onder de categorie A minst risicovol valt. Er zijn in 2023 geen bouwgronden in exploitatie begroot.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en lasten. Dit kengetal geeft aan welke ruimte de gemeente heeft om eigen lasten te dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

De structurele lasten en baten worden berekend door eliminatie van de incidentele lasten en baten op de totale exploitatie. De toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zijn in de regel incidenteel, immers een reserve is op termijn besteed aan het doel waarvoor deze is gevormd. Alleen de meerjarige toevoegingen en onttrekkingen aan financieringsreserves of doorlopende bestemmingsreserves met als doel het dekken van structurele lasten en baten, worden als structureel aangemerkt. De structurele toevoegingen aan reserves worden bepaald door de totale mutaties op reserves te corrigeren voor verschuivingen tussen reserves en reserve-mutaties die voortvloeien uit incidentele lasten en baten. In bijlage III zijn overzichten opgenomen van de incidentele lasten en baten en zijn overzichten opgenomen van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves.

	Jaarstukken 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	2024	2025	2026
A Totale structurele lasten	32.773	32.636	35.931	36.029	36.028	36.345
B Totale structurele baten	32.324	31.552	35.226	35.635	36.016	34.668
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves	390	609	574	574	574	574
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	982	943	1.423	1.311	1.460	1.413
E Totale baten, exclusief mutaties reserves	35.092	31.842	35.328	35.635	36.016	34.668
Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) x100%	0,4%	-2,4%	0,4%	1,0%	2,4%	-2,4%

Gemeente Bunnik heeft voor 2023 een positief percentage van 0,4%. Conform het schema beoordeling kengetallen betekent dit dat het kengetal structurele exploitatieruimte in 2023 onder de categorie A, minst risicovol valt.

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de onroerende zaakbelasting (OZB), de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in een jaar te vergelijken met het landelijk gemiddelde van voorgaand jaar.

	Jaarstukken 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	2024	2025	2026
A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	562	614	681	681	681	681
B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	218	227	235	235	235	235
C Afvalstoffenheffing voor een gezin	321	322	325	325	325	325
D Eventuele heffingskorting	0	0	0	0	0	0
E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	1.101	1.163	1.241	1.241	1.241	1.241
F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1	773	877	904	904	904	904
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E/F) x 100%	142,4%	132,6%	137,2%	137,2%	137,2%	137,2%

Voor 2023 is de belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden 137,2%. Dit is groter dan 105% (zie schema: beoordeling kengetallen) en dit betekent dat het kengetal onder de categorie C meest risicovol valt. De cijfers die vermeld worden in de kolom 2021 komen uit de jaarrekening 2021 en de cijfers 2022 zijn de cijfers zoals vastgesteld bij de belastingverordeningen 2022 in de raad van 2 december 2021, inclusief het amendement waarin de tarieven van de onroerende-zaakbelastingen eenmalig zijn verlaagd met 2,5%. Vanaf 2022 heeft COELO de berekeningsmethode van de gemiddelde WOZ-waarde gewijzigd, waardoor een vergelijking met eerdere jaren niet mogelijk is. De OZB-lasten en het landelijk gemiddelde zijn in bovenstaande tabel vanaf 2022 op basis van de nieuwe definitie verwerkt. De OZB lasten voor 2023 zijn verlaagd met de nacalculatie waardeinstijging over 2022, verhoogd met de inflatie van 3,4% en in het coalitie akkoord 2022 – 2026 is opgenomen dat bovenop de inflatiestijging de tarieven voor de onroerende zaakbelasting zullen stijgen met 5%. De overige jaren zijn constant gehouden. (dit betreft voorlopige cijfers en kunnen derhalve nog wijzigen).

3. Lokale lasten en heffingen

Beleid

In 2023 worden de gemeentelijke belastingen en retributies, overeenkomstig het beleid vastgesteld in de nota financieel beleid, verhoogd met de prijsstijging (3,4% ten opzichte van 2022).

De tarieven van de afvalstoffenheffing en de rioolrechten worden gebaseerd op volledige kostendekking. Hierbij moet worden opgemerkt dat de compensabele BTW ook als kostenbestanddeel moet worden meegenomen. Weliswaar wordt deze BTW terugontvangen via het BTW compensatiefonds, maar daar tegenover staat een korting op de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Daarnaast wordt de helft van de kosten van straatreiniging verdisconteerd in de rioolheffing.

Het tarief voor de onroerende zaakbelastingen wordt naar beneden (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de ozb als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken.

Kwijtscheldingsbeleid

Kwijtschelding is mogelijk van de afvalstoffenheffing, rioolheffing, hondenbelasting en onroerende zaakbelasting. Van de andere belastingen is geen kwijtschelding mogelijk. In grote lijnen wordt kwijtschelding verleend indien het netto besteedbaar inkomen ligt onder de bijstandsnorm die voor de betreffende gezinssituatie van toepassing is.

De volgende kwijtscheldingen zijn begroot⁴:

Belastingsoort	Bedrag van de kwijtschelding (afgerond)
Afvalstoffenheffing	30.892
Rioolheffing	27.869
Totaal	58.761

Lokale lastendruk

Voor de lokale lastendruk wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen onder 5. Belastingcapaciteit.

Tarieven

Alle tarieven, met uitzondering van de tarieven voor de onroerende zaakbelasting en de afvalstoffenheffing worden met het inflatiepercentage van 3,4% verhoogd ten opzichte van de tarieven voor 2022.

In de gemeente Bunnik is de berekeningssystematiek voor de tarieven onroerende zaakbelasting als volgt: het tarief onroerende zaakbelasting 2022 voor woningen en niet-woningen wordt verhoogd met de inflatie en gecorrigeerd door het percentage waardedaling of waardestijging op grond van de jaarlijkse herwaardering van de onroerende zaken. Voor 2022 is de inflatie bepaald op 3,4%. In het college akkoord 2023 – 2026 is opgenomen dat bovenop de inflatiestijging de tarieven voor de onroerende zaakbelasting zullen stijgen met 5%.

Daarnaast vindt er een nacalculatie plaats over 2022. Dit is verwerkt in de begroting. De tarieven voor de onroerende zaakbelastingen worden aan het eind van 2022 definitief vastgesteld.

De tarieven voor de afvalstoffenheffing worden nu voorlopig berekend op basis van 100% kostendekkendheid. Deze tarieven kunnen mogelijk nog wijzigen. Dit zal plaats vinden bij het vaststellen van de belastingtarieven in de raadsvergadering van december.

Het GRP (Gemeentelijk RioleringsPlan) is vastgesteld voor de jaren 2018 tot en met 2022. Voor 2023 wordt er een kostendekkingsplan opgesteld. Het tarief voor 2023 is vastgesteld op € 235,02 (dit is inclusief inflatie van 3.4%).

In de volgende tabel worden de tarieven weergegeven zoals die voor 2023 gaan gelden.

⁴ Voor de OZB wordt geen kwijtschelding geraamd aangezien dit een te verwaarlozen bedrag is.

Tarieven gemeentelijke belastingen en retributies 2022 - 2023

	2022	2023	Toename in %
Onroerende zaakbelastingen			
<i>Tarieven % van de WOZ waarde</i>			
Gebruikersbelasting voor onroerende zaken:			
- die niet in hoofdzaak tot woning dienen	0,2651%	0,2922%	10,2%
Eigenarenbelasting voor onroerende zaken:			
- die in hoofdzaak tot woning dienen	0,1272%	0,1221%	-4,0%
- die niet in hoofdzaak tot woning dienen	0,3316%	0,3656%	10,2%
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten			
Afvalstoffenheffing:			
- Eenpersoonshuishouden	€ 186,00	€ 189,00	1,6%
- Meerpersoonshuishouden	€ 322,00	€ 325,00	0,9%
Rioolheffing			
Per heffingseenheid	€ 227,29	€ 235,02	3,3%
Toeristenbelasting			
Per overnachting:			
- op campings	€ 0,69	€ 0,99	43,5%
- in overige verblijfsaccommodaties	€ 2,14	€ 3,12	45,8%

Opbrengsten gemeentelijke belastingen en retributies 2023 - 2026

	2023	2024	2025	2026
Onroerende zaakbelastingen				
<i>Tarieven % van de WOZ waarde</i>				
Gebruikersbelasting voor onroerende zaken:				
- die niet in hoofdzaak tot woning dienen	€ 910.882	€ 910.882	€ 910.882	€ 910.882
Eigenarenbelasting voor onroerende zaken:				
- die in hoofdzaak tot woning dienen	€ 3.936.116	€ 3.936.116	€ 3.936.116	€ 3.936.116
- die niet in hoofdzaak tot woning dienen	€ 1.218.593	€ 1.218.593	€ 1.218.593	€ 1.218.593
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten				
Afvalstoffenheffing:				
- Eenpersoonshuishouden	€ 365.851	€ 365.851	€ 365.851	€ 365.851
- Meerpersoonshuishouden	€ 1.547.740	€ 1.547.740	€ 1.547.740	€ 1.547.740
Rioolheffing				
Per heffingseenheid	€ 1.712.575	€ 1.712.575	€ 1.712.575	€ 1.712.575
Toeristenbelasting				
Per overnachting:				
- op campings	€ 63.418	€ 63.418	€ 63.418	€ 63.418
- in overige verblijfsaccommodaties	€ 169.052	€ 169.052	€ 169.052	€ 169.052
Standplaatsen				
Standplaatsen	€ 14.416	€ 14.416	€ 14.416	€ 14.416

Kostendekkendheid rioolheffing, reinigingsheffingen, leges omgevingsvergunning en overige leges

Vanaf 2017 worden de kosten van overhead centraal begroot. Dit betekent, dat het niet langer mogelijk is om uit de producten alle kosten voor de tarieven, die maximaal kostendekkend mogen zijn, in een keer uit de uitvoeringsinformatie af te leiden. Daarom wordt in deze paragraaf, middels een overzicht, opgenomen hoe bij de berekening van tarieven wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. Dit geldt voor de belastingen en rechten waarvoor uitsluitend kostendekkende tarieven mogen worden geheven, zoals bijvoorbeeld de rioolheffing en de tarieven van de leges. Voor voornoemde zaken bedraagt het rentepercentage 1,0%. Over project gefinancierde activa wordt de historische project rente gerekend.

De dekkingspercentages voor respectievelijk de rioolheffing, afvalstoffen- en reinigingsheffingen, leges omgevingsvergunning en de overige leges zijn als volgt:

Kostendekkendheid rioolheffing	Begroting 2023
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	-1.432.354
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	1.154
Netto kosten taakveld	-1.431.200
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	-135.538
BTW	-145.837
Totale kosten	-1.712.575
Opbrengst heffingen	1.712.575
Dekking	100%

Voor het tarief van de rioolheffing geldt dat deze 100% kostendekkend is. Dit is inclusief de dotatie in de voorziening egalisatie kosten riolering van € 126.951. Het tarief voor de rioolheffing is gebaseerd op het tarief van 2022 verhoogd met de inflatie ad 3.4%.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	Begroting 2023
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	-1.584.998
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	1.083
Netto kosten taakveld	-1.553.356
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	-7.776
BTW	-313.116
Totale kosten	-1.874.249
Opbrengst heffingen	1.874.249
Dekking	100%

Bij de berekening van de tarieven van afvalstoffenheffing geldt dat deze 100% kostendekkend zijn.

Kostendekkendheid omgevingsvergunningen	Begroting 2023
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	-379.542
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-
Netto kosten taakveld	-379.542
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	-262.599
BTW	-
Totale kosten	-642.141
Opbrengst heffingen	589.398
Dekking	92%

De kostendekkendheid van de leges omgevingsvergunning is 92%. De begrote opbrengsten zijn conform de woningbouwprognose en overige particuliere initiatieven.

Kostendekkendheid leges	Begroting 2023
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	-408.552
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-
Netto kosten taakveld	-408.552
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	-419.960
BTW	-
Totale kosten	-828.512
Opbrengst heffingen	285.231
Dekking	34%

Bovengenoemde tabel heeft betrekking op de overige leges. Hierbij kan gedacht worden aan de leges rijbewijzen en reisdocumenten, huwelijken en leges APV. Het percentage kostendekkendheid voor deze leges bedraagt 34%.

4. Verbonden partijen

Vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen voeren verbonden partijen vaak beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf kan blijven doen. Er blijft voor de gemeenteraad nog steeds een kaderstellende -, controlerende - en financiële taak over (het vergt budgettaire beslag en de gemeente loopt daardoor risico's). In verband met de gemeentelijke belangen is het gewenst dat in de begroting en jaarrekening aandacht wordt besteed aan de verbonden partijen. Verbonden partijen zijn derde rechtspersonen waarin de gemeente Bunnik een bestuurlijk en financiële belang heeft.

Onder bestuurlijk belang wordt in dit verband verstaan: het hebben van een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die achtergesteld zijn in geval van faillissement van de verbonden partij en/of dat financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Het belang van verbonden partijen is dat deze vaak beleid uitvoeren dat de gemeente in principe ook zelf kan (blijven) doen. De gemeente houdt de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Kernvragen zijn of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en/of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden.

Het tweede belang betreft het budgettaire beslag en de financiële risico's die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Beleid op verbonden partijen

Zowel bestuurlijk als ambtelijk wil Bunnik een actieve rol spelen in de regio om zo de positie verder te verstevigen en de ambities zo goed als mogelijk te vervlechten met regionale programma's en projecten. Daarom wordt ingezet op het vormen van allianties met buurgemeenten, regiopartners, bewoners, ondernemers, organisaties, instellingen en marktpartijen. Het deelnemen in verbonden partijen past binnen dat streven, waarbij als aandachtspunt geldt dat dit in het belang is van onze inwoners en bijdraagt aan de bestuurskracht.

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen	Programma / Overzicht	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
1 Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht (BghU)	1	214.000	219.000	228.000	228.000
2 Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	1	967.000	981.000	981.000	981.000
3 Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)	2	2.470.490	2.507.490	2.545.190	2.600.590
4 Stuurgroep Kromme Rijnlandschap	2	26.761	26.761	26.761	26.761
5 Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)	2	478.234	478.234	478.234	478.234
6 Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) regio Utrecht	3	612.748	612.748	612.748	612.748
7 Gemeenschappelijke regeling Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug (RDWI)	3	3.578.464	3.557.538	3.557.538	3.557.538
8 Gemeenschappelijke regeling Regionale ICT - Dienst Utrecht (RID)	Overhead	22.000	22.000	22.000	22.000
9 Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) te Wijk bij Duurstede	Overhead	56.535	56.535	56.535	56.535
10 Afval Verwijdering Utrecht (AVU) te Soest	Verrekening via RMN	-			
Vennootschappen en coöperaties					
11 Bank Nederlandse Gemeenten					
12 Vitens					
13 BIGA Groep					
Stichtingen en verenigingen/Overige verbonden partijen					
Geen					

1. Belastingensamenwerking gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht (BghU)

Uitvoeringsinstantie voor het heffen en innen van gemeentelijke belastingen en de uitvoering basisregistratie WOZ.

Visie

BghU borgt de continuïteit van de taakuitvoering en streeft een permanente verbetering na van de kwaliteit en klantvriendelijkheid van het belastingproces ten behoeve van haar deelnemers.

Zij heeft oog voor het belang van burgers, instellingen en bedrijven en probeert hen zoveel mogelijk te faciliteren. Een belangrijk aspect daarbij is de vergaande digitalisering van het belastingproces om zo de vraagbaakfunctie en de contactmogelijkheden op de momenten dat burgers, instellingen en bedrijven dat wensen te optimaliseren. Zij sluit daarbij aan op de KCC- ontwikkeling bij de gemeenten.

BghU staat borg voor een adequate uitvoering en het ophalen van de juiste belastingopbrengst. BghU streeft daarbij naar verlaging van de maatschappelijke kosten door onder meer samen te werken (zowel horizontaal met meerdere gemeenten als verticaal met waterschappen).

BghU heeft de ambitie om op middellange termijn gezien te worden als toonaangevend samenwerkingsverband op het gebied van belastingen, waarbij er een goede verhouding is tussen de prijs en de kwaliteit van de dienstverlening.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

De BghU is belast met de waardering van de onroerende zaken en de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen.

Essentiële ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

2 % (stemverhouding naar rato aantal inwoners van de deelnemende gemeenten).

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Niet van toepassing.

1. Belastingensamenwerking gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht (BghU)	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen (bron begroting 2022)	€ 380.870	€ 380.870
Vreemd vermogen (bron begroting 2022)	€ 5.919.130	€ 5.919.130
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2022)	€ 0	€ 0

2. Veiligheidsregio Regio Utrecht (VRU) te Utrecht

Waarom wordt de GR ingezet

Op 1 oktober 2010 is de Wet op de Veiligheidsregio's (WVR) in werking getreden. In deze wet en bijbehorende uitvoeringsbesluiten zijn de taken en bevoegdheden van de veiligheidsregio's neergelegd. Samengevat: het bestuur van de Veiligheidsregio is belast met het voorkomen van branden, rampen en crisis, de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio; het gecoördineerd optreden in geval van een ramp of crisis en als laatst de uitvoering van de brandweertaken, de geneeskundige hulpverlening en de ondersteuning bij de uitvoering van de gemeentelijke crisisbeheersingstaken.

De gemeentebesturen zijn primair verantwoordelijk voor deze taken. De VRU is een samenwerkingsverband van en voor de Utrechtse gemeenten.

Voor de uitvoering van haar wettelijke taken dient de VRU, als onderdeel van een cyclisch proces iedere vier jaar de volgende documenten vast te stellen:

- Een regionaal risicoprofiel;
- Een beleidsplan;
- Een regionaal crisisplan

Visie

Een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionaal bestuur. Door de gecoördineerde aanpak zijn hulpverleningsdiensten beter en gemakkelijker aan te sturen.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

Brandpreventie, brandrepressie, rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Stemverhouding is naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. De gemeente Bunnik heeft 1 stem.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen.

2. Veiligheids Regio Utrecht (VRU) te Utrecht	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen (bron begroting 2022)	€ 14.473.000	€ 10.542.000
Vreemd vermogen (bron begroting 2022)	€ 65.854.000	€ 81.881.000
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2021)	€ 0	€ 0

3. Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)

Waarom wordt de GR ingezet

RMN is verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, inclusief de exploitatie van het recyclestation, en het reinigen van de openbare ruimte. De gemeente Bunnik heeft naast deze basistaak van RMN taken op het gebied van onderhoud van het groen in de openbare ruimte en kleine civiele werkzaamheden bij RMN ondergebracht. Deze zogenaamde additionele taken worden afzonderlijk in de begroting verantwoord om vermenging met de basis taken te voorkomen.

Visie

Het is de ambitie van RMN om een professionele en duurzame speler te zijn in het beheer van de openbare ruimte. RMN streeft daarbij naar een maximale samenwerking met andere in de openbare ruimte acterende partijen. De samenwerkingsrelatie met onder meer werkvoorzieningschappen en kringloopbedrijven maakt daar onderdeel van uit.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

Afvalinzameling, beheer afvalbrengstation en beheer openbare ruimte

Essentiële ontwikkelingen

De laatste paar jaar is er sprake van een grote dynamiek in de afvalwereld, welke leiden tot grote financiële schommelingen bij met name de verwerking van afvalstromen. Vaak gaat het hierbij om landelijke dossiers (verhoging verbrandingsbelasting, nieuwe afspraken op het gebied van de producentenverantwoordelijkheid) of veranderingen op de mondiale markt voor grondstoffen, maar ook de in 2020 afgeronde aanbestedingen voor het verwerken van restafval, gft en grof huisvuil door de AVU leidt tot kostenverhogingen.

Gevolg hiervan is dat de begroting 2022 van RMN rekening houdt met een stijging van de afdrachten van Bunnik aan RMN.

Eind 2019 heeft de rekenkamer een rapport opgeleverd over het functioneren en presteren van RMN. Medio 2021 is eveneens door een onafhankelijk registeraccountant een onderzoek verricht naar de financiële administratie van RMN, naar aanleiding van een tijdens het opstellen van de jaarrekening 2020 geconstateerd tekort. De implementatie van de aanbevelingen van zowel de rekenkamer als de registeraccountant wordt in samenwerking met alle deelnemende gemeenten en RMN in 2021 voortgezet.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Eén van de zes gemeenten (stemverhouding naar rato aantal inwoners van de deelnemende gemeenten).

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen.

3. Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen (bron begroting 2022)	€ 417.600	€ 417.600
Vreemd vermogen (bron begroting 2022)	€ 24.605.582	€ 23.835.411
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2022)	€ 0	€ 0

4. Stuurgroep Kromme Rijnlandschap te Bunnik

Waarom wordt de GR ingezet

Zorgen voor toename van de biodiversiteit, ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied en verbetering / behoud van landschapselementen en koppeling tussen landschap en inwoners en gemeente.

Visie

Behoud en ontwikkeling van het landschap in het Kromme Rijngebied en zorg voor en ontwikkeling van de waardevolle natuur- en landschapselementen in het landschap. Dit doet de stuurgroep door afstemming van gemeentelijk landschapsbeleid in bijvoorbeeld het landschapsontwikkelingsplan en de omgevingsvisie. Door inzet van een gezamenlijke landschapscoördinator voor landschapsadvies en -projecten en door samenwerking met particuliere grondeigenaren en vrijwilligers worden waardevolle landschapselementen onderhouden en aangelegd.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

Het bevorderen van 'stille recreatie' middels het creëren van een aantrekkelijk en karakteristiek landschap met extensieve recreatiemogelijkheden.

Bevorderen ruimtelijke kwaliteit middels advisering en ondersteuning van particuliere eigenaren in het buitengebied.

Het in standhouden van cultuurlandschap en natuurwaarden.

Essentiële ontwikkelingen

Vanuit het gemeentelijk denken wordt nu ook meer regionaal ingezet om landschap in de streek te borgen. Deelname bij pijler Groen en Landschap binnen de U10/U16 is hierbij essentieel.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

De portefeuillehouder is voorzitter van de stuurgroep waarin wethouders, gedeputeerde en andere bestuurders zitting hebben. Daarnaast functioneert op ambtelijk niveau een werkgroep en wordt de dagelijkse uitvoering verzorgd door een landschapscoördinator.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen.

4. Stuurgroep Kromme Rijnlandschap te Bunnik	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen (bron begroting 2022)	€ 47.618	€ 22.236
Vreemd vermogen (bron begroting 2022)	€ 0	€ 0
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2022)	€ -25.382	€ -25.382

Het geprognosticeerd resultaat voor bestemming wordt onttrokken uit de reserve stuurgroep Kromme Rijnlandschap. Met de deelnemende gemeenten worden gesprekken gevoerd om deze reserve op niveau te houden.

5. Omgevingsdienst regio Utrecht te Utrecht

Waarom wordt de GR ingezet

De omgevingsdienst regio Utrecht heeft als brede milieudienst de expertise in huis om de gemeente op het brede terrein van milieu en duurzaamheid efficiënt en effectief te ondersteunen, zowel beleidsmatig als op het gebied van vergunningverlening en -handhaving (de VTH-taken).

Visie

De ODRU wil samen met de aangesloten gemeenten werken aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving voor onze inwoners en bedrijven. Dit gebeurt op een maatschappelijk bewuste manier. Voor de gemeente is het van belang dat daarbij aandacht is voor de lokale situatie (couleur locale), burgerparticipatie en maatwerk.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

Het inhoudelijke adviseren van de deelnemende gemeenten op het gebied van bodem, geluid, luchtkwaliteit, archeologie, klimaat/ energie, duurzaamheid, asbest en diverse andere milieuonderwerpen, met daarbij als taak onder meer het inhoudelijk adviseren over omgevingsvergunningen, voor milieuaspecten, en het uitvoeren van de handhavingstaken.

Essentiële ontwikkelingen

Belangrijkste ontwikkeling in 2022 is de implementatie van de Omgevingswet die per 1 juli 2022 in werking treedt. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet veranderen de werkzaamheden en de verantwoordelijkheden op een aantal terreinen. De ODRU krijgt er taken bij, zoals bijvoorbeeld de aspecten over de bodem, en zal bepaalde werkzaamheden ook anders gaan uitvoeren. Op veel onderdelen zijn nieuwe werkafspraken en procedures opgesteld. Uitgangspunt is dat voor de overheveling van de extra taken voor de ODRU ook de bijbehorende financiële middelen meekomen en de implementatie kostenneutraal verloopt. Op dit punt liggen er echter wel zorgen. Pas in de loop van 2022 zal er duidelijkheid komen wat de nieuwe wet concreet gaat betekenen voor de ODRU en de gemeente.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Iedere deelnemer aan de WGR- regeling heeft 1 stem (1 van de 15 stemmen).

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen

5. Omgevingsdienst Regio Utrecht te Utrecht	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen (bron begroting 2021)	€ 804.193	€ 766.193
Vreemd vermogen (bron begroting 2021)	€ 2.763.207	€ 2.706.603
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2021)	€ -38.000	€ 0

6. Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht (GGDrU) te Utrecht

Waarom wordt de GR ingezet

GGD regio Utrecht (GGDrU) is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor de 26 gemeenten in de regio Utrecht. Taken hierbinnen zijn onder andere infectieziektebestrijding, preventieprogramma's en gezondheidsbevordering, jeugdgezondheidszorg (JGZ), rijksvaccinatieprogramma en toezicht op onder andere kinderdagverblijven en WMO-aanbieders. Dit doet de GGDrU door risico's voor de gezondheid te signaleren, te voorkomen en de gezondheid van alle inwoners te bevorderen.

Visie

GGDrU heeft een positieve blik op gezondheid: kijken naar mogelijkheden en kansen om mee te kunnen doen in de samenleving. Gezondheid en participatie zijn de sleutelwoorden van de GGDrU. In de visie van GGDrU versterken gezondheid en preventie elkaar. Gezondheid is zowel doel op zich als middel, bijvoorbeeld om mee te kunnen doen. Gezondheid is van invloed op het dagelijks functioneren in het werk of op school. Andersom is het hebben van werk of het volgen van een opleiding van grote invloed op gezondheid en het ontwikkelen van gezondheidsvaardigheden.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

GGDrU voert de Wet Publieke Gezondheid (WPG) uit voor de inwoners van de 26 gemeenten in de regio Utrecht. GGDrU doet onder meer gezondheidsonderzoeken, voert jeugdgezondheidszorg uit, geeft vaccinaties, adviseert gemeenten over het gezondheidsbeleid en ondersteunt scholen en kinderopvang bij hun zorg voor een gezonde leefomgeving voor hun kinderen. Daarnaast verleent de GGDrU ook hulp als er incidenten uitbreken in de regio, bijvoorbeeld na een uitbraak van voedselvergiftiging of een infectieziekte en zorgt de GGDrU ervoor dat ze zijn toegerust op snelle hulpverlening bij eventuele crisis

of rampen. Zij doen dit in nauwe samenwerking met de Veiligheidsregio Utrecht op gebied van Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie (GHOR).

Essentiële ontwikkelingen

1. Gezonde leefomgeving en gezondheidsbevordering als belangrijk thema's in de Omgevingswet.
2. Veilige leefomgeving: inclusief gezonde leefomgeving
3. Kansrijk opgroeien
4. Langer gelukkig en gezond zelfstandig

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

1 van de 26 deelnemende gemeenten.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen.

6. Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht (GGDrU) te Utrecht	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen (bron begroting 2022)	€ 1.977.000	€ 1.761.000
Vreemd vermogen (bron begroting 2022)	€ 15.839.000	€ 15.513.000
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2022)	€ 868.000	€ 886.000

7. Regionale Dienst Werk en Inkomen (RDWI) te Zeist

Waarom wordt de GR ingezet

Samenwerking met de buurgemeenten op een aantal onderling samenhangende wettelijke taken biedt betere voorwaarden voor het vergroten en borgen van klantgerichtheid, kwaliteit, continuïteit, doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering en dienstverlening.

Visie

Naar een inclusieve samenleving. Inwoners van de regio Kromme Rijn Heuvelrug worden geholpen via een samenhangend pakket van diensten een stap verder naar werk, participatie en/of een stabiel inkomen. Dit wordt gedaan door als netwerkorganisatie binnen het sociaal domein een schakel te vormen tussen gemeenten, netwerkpartners, inwoners en arbeidsmarkt. Daarmee wordt bijgedragen aan een samenleving waarin iedereen ertoe doet, ongeacht de eventuele (arbeids)beperking. Inwoners die arbeidsmogelijkheden hebben, krijgen zicht op door- of uitstroom naar werk. Daarbij krijgen zij die zijn aangewezen op ondersteuning in het sociaal domein en betekenisvolle daginvulling en perspectief op verbetering.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

De Regionale Dienst Werk en Inkomen vervult de beleids- en uitvoerende taken zoals opgenomen in de Wet invoering Participatiewet, de Participatiewet, de Wet sociale werkvoorziening, de Wet Inburgering, de Wet schuldsanering natuurlijke personen.

Essentiële ontwikkelingen

1. De landelijke verwachting is dat er een toenemend beroep gedaan zal worden op de bijstand en andere voorzieningen van de Regionale Sociale Dienst (RSD) als gevolg van de coronacrisis. Deze ontwikkeling is bij het opstellen van de begroting nog maar beperkt zichtbaar mede door de doorloop van ondersteuningsmaatregelen vanuit het Rijk en de gezonde uitgangspositie van de RSD. Maar gezien het naar verwachting wegvallen van de ondersteuningsmaatregelen eind 2021, verwacht de RSD een deel van de gevolgen ook in 2022 terug te zien.
2. De nieuwe Wet Inburgering gaat per 1 januari 2022 in. In het nieuwe inburgeringsstelsel krijgen gemeenten de regie over de inburgering. Nieuwkomers worden hiermee vanaf het eerste moment begeleid zodat zij zo snel mogelijk kunnen meedoen in de samenleving, het liefst via betaald werk. De uitvoering van de wet valt onder de taken van de Regionale Sociale Dienst (RSD).
3. In 2021 is de financiële en organisatorische uitwerking van de Strategische Kaders Participatie vastgesteld. Er zijn nieuwe ontschottingsafspraken gemaakt en er is een start gemaakt met de lokale uitwerking van de inzet voor groep 3. Doelgroep 3 betreft inwoners voor wie deelname aan de samenleving het hoogst haalbare is. In 2022 vindt op beide onderdelen een evaluatie plaats.
4. Samenwerking RDWI-BIGA en de ontwikkeling van BIGA tot social enterprise.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Iedere deelnemer heeft 2 stemmen in het Algemeen Bestuur van de RDWI (2 van de 12 stemmen)

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen

7. Regionale Dienst Werk en Inkomen (RDWI) te Zeist	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen (bron begroting 2022)	€ 1.230.000	€ 1.055.000
Vreemd vermogen (bron begroting 2022)	€ 9.615.000	€ 10.042.000
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2022)	€ -150.000	€ -150.000

Het geprognosticeerd negatieve resultaat voor bestemming zal ten laste gebracht worden van het weerstandsvermogen.

8. Regionale ICT-Dienst (RID) Utrecht te Doorn

Waarom wordt de GR ingezet

De RID wordt ingezet om de kwaliteit, beschikbaarheid en continuïteit van de gemeentelijke informatievoorziening te garanderen.

Visie

De RID is de ICT-partner die ervoor zorgt dat de medewerkers van de verbonden organisaties hun digitale werkzaamheden effectief en veilig kunnen uitvoeren.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

De RID levert diensten en oplossingen op het gebied van ICT en informatievoorziening waarbij de klantvraag centraal staat. De RID is de ICT-partner van de deelnemende gemeenten met kennis van de digitale gemeente, focus op lokale overheden en begrip van gemeentelijke processen. Samen met de deelnemers maakt de RID innovaties met ICT mogelijk.

Essentiële ontwikkelingen

Vernieuwing van de infrastructuur op basis van de doelarchitectuur (Project Infra2021).

De implementatie van Microsoft 365 samen met de andere RID deelnemers ten behoeve van de moderne manier van (samen)werken.

Doorontwikkeling van de regionale IV-ontwikkeling Utrecht (RIVO⁵) ten behoeve van de bepaling van de IV-strategie en het IV-beleid, waarbij gestreefd wordt naar mogelijke harmonisatie naar 1 gebruikersvraag voor 7 deelnemers in plaats van 7 verschillende vragen voor 7 deelnemers.

Door ontwikkelen van de organisatie om, naast een operationele beheerorganisatie, ook een flexibele en servicegerichte ICT-partner met oplossingen te kunnen zijn.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Iedere deelnemer heeft 1 stem (1 van de 7 stemmen).

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen.

8. Regionale ICT-Dienst (RID) Utrecht te Doorn	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen (bron begroting 2022)	€ 87.000	€ 87.000
Vreemd vermogen (bron begroting 2022)	€ 6.363.000	€ 5.663.000
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2022)	€ 0	€ 0

9. Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) te Wijk bij Duurstede

Waarom wordt de GR ingezet

⁵ In het RIVO werken RID en deelnemende organisaties gezamenlijk aan nieuwe ICT ontwikkelingen en ICT beheer.

De deskundigheid, formatiegrootte en opslagcapaciteit in het gemeentelijk archiefdepot zijn onvoldoende om het beheer van het archief, zowel fysiek als digitaal, volledig zelfstandig uit te voeren. De intergemeentelijke samenwerking binnen het RAZU biedt kansen voor de professionalisering van het informatiebeheer en de archieffunctie.

Visie

Het RAZU is zowel een strategische als een uitvoerende partner op het gebied van de kwaliteit en rechtmatigheid van het informatiebeheer. Samen zorgen gemeenten en RAZU dat de gemeentelijke archieven betrouwbaar en duurzaam toegankelijk blijven.

Voor de burgers in het verzorgingsgebied is het RAZU een publieksgerichte erfgoedinstelling die met en voor hen historische informatie veiligstelt, verrijkt en laagdrempelig toegankelijk maakt en zo bijdraagt aan het vergroten van de regionaal-historische kennis.

In 2022 eindigt het lopende beleidsprogramma "Vooruit met het verleden". In de 2e helft van 2022 zal in samenspraak met de deelnemende gemeentes een nieuw beleidsplan ontwikkeld worden. Daarin zal naar verwachting de ontwikkeling van het e-depot met de bijbehorende dienstverlening naar gemeentes en inwoners een prominente plaats innemen.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

Het Regionaal Archief Zuid-Utrecht heeft een tweeledig doel: het uitvoeren van de Archiefwet 1995 voor de gemeenten en het vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op historisch gebied door het opbouwen, beheren en voor het publiek beschikbaar stellen van een brede collectie historische bronnen.

Essentiële ontwikkelingen

De komende jaren staan voor het RAZU en zijn overheidspartners sterk in het teken van het realiseren van de digitale archiefbewaarplaats, het e-depot. In 2022 is de pilotfase afgerond en worden de eerste stappen gezet voor de ontwikkeling van het e-depot. Er is gekozen voor een eigen ontwikkeling op basis van een innovatieve aanpak.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Het aantal stemmen is afhankelijk van het aantal inwoners. Voor iedere tienduizend inwoners ontvangt een deelnemer een stem. Gemeente Bunnik heeft momenteel 2 stemmen.

In totaal zijn er nu 25 stemmen. In de praktijk is nog nooit gebruik gemaakt van een gewogen stemming binnen het bestuur van de archiefsamenwerking.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen

9. Regionaal Archief Zuid Utrecht (RAZU) te Wijk bij Duurstede	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen (bron begroting 2022)	nb	nb
Vreemd vermogen (bron begroting 2022)	nb	nb
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2022)	€ -171.224	€ -16.125

Het geprognosticeerd negatieve resultaat voor bestemming zal ten laste gebracht worden van het weerstandsvermogen.

10. Afval Verwijdering Utrecht (AVU) te Soest

Waarom wordt de GR ingezet

De Afval Verwijdering Utrecht (AVU) werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht. Dit met zoveel mogelijk terugdringing van de belasting op het milieu tegen aanvaardbare kosten.

De bijdrage van de gemeente Bunnik aan de AVU wordt volledig verrekend via RMN.

Visie

De AVU behartigt de strategische belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de grondstoffenmanagement.

[Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie](#)
Overslag, transport en verwerking van het huishoudelijk afval

[Essentiele ontwikkelingen](#)
Geen

[Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij](#)
Eén van de vijftientig gemeenten (stemverhouding naar rato aantal inwoners van de deelnemende gemeenten).

[Nieuwe / vertrokken deelnemers](#)
Geen

10. Afvalverwijdering Utrecht (AVU) te Soest	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen (bron begroting 2022)	€ 350.000	€ 350.000
Vreemd vermogen (bron begroting 2022)	€ 15.085.000	€ 14.905.000
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2021)	€ 0	€ 0

11. Bank Nederlandse Gemeenten

[Waarom wordt de vennootschap ingezet](#)
BNG is huisbankier van gemeente Bunnik.

[Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie](#)
BNG draagt door gespecialiseerde dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burgers.

[Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij](#)
De gemeente is aandeelhouder en heeft hierdoor stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.

12. Vitens

[Waarom wordt de vennootschap ingezet](#)
Het verzorgen van een goede drinkwatervoorziening voor de inwoners van de gemeente Bunnik.

[Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie](#)
Uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, daaronder begrepen de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water, maar ook het verrichten van alles wat verband houdt met de publieke drinkwatervoorziening en wat daarmee verband houdt.

[Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij](#)
De gemeente heeft belang bij een goede drinkwatervoorziening voor haar inwoners. Daarnaast is de gemeente aandeelhouder.

13. Biga groep

[Waarom wordt de vennootschap ingezet](#)

De Biga groep is een Social Enterprise en partner in re-integratie in de regio. Voor de vijf ZOU gemeenten geeft zij in opdracht van de RDWI onder andere uitvoering aan de taken voortvloeiend uit de WSW en de Participatiewet, zodat deze efficiënt worden opgepakt in de regio.

[Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie](#)
De arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bevorderen, waaronder in het bijzonder mensen met een SW-indicatie (SW = Sociale Werkvoorziening).

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij
De gemeente is aandeelhouder.

5. Kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn investeringen met een langdurig economisch of maatschappelijk nut. Kapitaalgoederen zijn wegen, riolering, water, groen, gebouwen, automatisering en inventarissen (zgn. materiële activa), maar ook aan bijvoorbeeld bestemmingsplannen (zgn. immateriële activa). Al deze kapitaalgoederen dienen “onderhouden” te worden. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten.

In de nota financieel beleid zijn de volgende uitgangspunten ten aanzien van kapitaalgoederen opgesteld:

- Alle investeringen (zowel met een economisch of maatschappelijk nut) worden geactiveerd en
- Conform de waardevermindering van de investeringen, op consistente wijze afgeschreven. Alleen investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de investering;
- Gronden en terreinen worden geactiveerd, maar niet op afgeschreven.
- De kosten van (klein en groot) onderhoud zijn niet levensduur verlengend en mogen dus niet worden geactiveerd;
- Kosten van het wegwerken van achterstallig onderhoud dienen ineens ten laste van de exploitatie te worden gebracht.
- Onderhoudswerkzaamheden, die leiden tot een nieuwe functionaliteit van het actief of een duidelijke technische verandering moeten worden geactiveerd.
- Activa met een verkrijgingsprijs minder dan € 5.000 of een afschrijvingslast minder dan € 500 worden niet geactiveerd.

Het beleid van de gemeente Bunnik voor de kapitaalgoederen wegen, riolering, gebouwen en groen is onder andere opgenomen in de volgende onderhoudsplannen en daarnaast is het niveau van onderhoud aangegeven.

Soort eigendom	Onderhoudsplan	Onderhoudsniveau o.b.v. Onderhoudsplan
Wegen	Wegenplan 2021 - 2025	Matig – redelijk
Kunstwerken	Periodieke inspectie	Redelijk - goed
Riolering	GRP 2018 tot en met 2022	Redelijk – goed
Waterplan	Waterplan (maakt onderdeel uit van het GRP 2018 – 2022)	Redelijk – goed
Gebouwen – scholen	scholen Het Kwartier Werkhoven, Het Palet in Odijk en De Kersentuin Bunnik zijn bij de Beheerstichting ondergebracht	Redelijk - Goed
Gebouwen – gemeentehuis	Onderhoudsplan d.d. mei 2022	Goed
	Onderhoudsplan d.d.	Redelijk – goed

Gebouwen –overige	mei 2022	
Openbaar groen	Bomenbeheerplan 2011	Redelijk

Wegen

De gemeente dient wettelijk haar wegen veilig te onderhouden. In 2021 is door de raad het wegenbeheerplan 2021-2025 vastgesteld, waarin ook is besloten de wegen, fiets- en voetpaden te beheren volgens de methode van risicogestuurd beheer. Bij risico-gestuurd wegbeheer staan niet de technische eisen maar de risico-inschatting waar onderhoud nodig is voorop, gebaseerd op gegevens uit frequent te houden inspecties en met het oog op het gebruik van de weg. Het bepalen wanneer een weg voor (groot) onderhoud in aanmerking komt is bij risico-gestuurd wegbeheer daarmee een afweging tussen kosten, prestaties en risico's: welke wegen krijgen prioriteit, en welk risico ontstaat wanneer het onderhoud aan wegen met een lagere prioriteit wordt uitgesteld. Het kader hiervoor is de door de gemeenteraad vastgestelde strategische doelen en de bijbehorende risicomatrix. Deze strategische doelen zijn:

1. Veiligheid;
2. Bereikbaarheid;
3. Toegankelijkheid;
4. Aanzien;
5. Financiën.

In het wegenbeheerplan is geen rekening gehouden met totale vervanging van wegen. Daar steeds de afweging zal worden gemaakt of vervanging noodzakelijk is, wordt dit beschouwd als de aanleg van een nieuwe weg. Dit zal steeds bij afzonderlijke besluitvorming plaatsvinden. Dergelijke uitgaven zullen worden geactiveerd en worden afgeschreven. Dit is in overeenstemming met de uitgangspunten in de nota financieel beleid.

Kunstwerken

Op kunstwerken wordt 2-jaarlijks inspectie uitgevoerd. De hieruit voortvloeiende maatregelen worden naargelang risico en prioriteit uitgevoerd en/of ingepland. In 2023 wordt een meerjaren beheerplan opgesteld op basis van de inventarisatie en inspectie van de op gemeentegrond gebonden civiele kunstwerken.

Riolering

In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2018-2022 is de vervanging van riolering geborgd. Er zijn meerdere verbetermaatregelen opgenomen waar klimaatadaptieve maatregelen onderdeel van uit maken. In navolging van bevindingen in de uitvoering het project "Herinrichting Engboogerd-buurt" is besloten uitvoering van het vervoliprogramma op te schorten. Na voltooiën en evaluatie van "Herinrichting Engboogerd-buurt" zullen de verbetermaatregelen opnieuw een plaats krijgen in het op te stellen omgevingsprogramma water en riolering 2024-2028

In de gemeente wordt risicogestuurd rioolbeheer toegepast. Dit betekent dat riolering gerepareerd of vervangen wordt als er daadwerkelijk risico's optreden. Periodieke inspecties geven voldoende inzicht om tijdig maatregelen vast te stellen indien hiertoe aanleiding is.

Waterplan

Er is na het aflopen van het vorige waterplan geen nieuw waterplan gemaakt. Dit komt omdat de gemeente nauwelijks water in eigen beheer heeft. Er is gekozen om watergerelateerde zaken in het gemeentelijk rioleringsplan op te nemen. In 2020 is het regenwaterstructuurplan vastgesteld. Om de kwaliteit van de watergangen te monitoren is het aantal ecoscans uitgebreid van 1 naar 9 locaties.

In het GRP 2018-2022 is vastgelegd hoe de gemeente Bunnik omgaat met wateroverlast. De ambitie is dat het regenwater in het stedelijk gebied niet tot ernstige hinder of overlast mag leiden.

Voor lozing van het regenwater op het oppervlaktewater is overeenstemming nodig met het waterschap (HDSR). De gemeente onderhoudt hierover een actieve relatie met het waterschap. Het HDSR zal toetsen of er voldoende inspanning is gedaan om zoveel mogelijk water vast te houden voordat op het oppervlaktewater wordt geloosd. Tevens toetst HDSR of de afvoercapaciteit van het oppervlaktewater toereikend is, of toereikend gemaakt moet worden.

In het huidige GRP is al financieel rekening gehouden met het afkoppelen en infiltreren van regenwater bij rioolrenovaties. Daarom kan bij de reeds geplande rioolrenovaties (Engboogerd en Oranjebuurt) een begin gemaakt worden met het 'waterrobuust' maken van de gemeente. Bij andere renovaties van onder andere groen en wegen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met dit plan. Er wordt afgewogen welke maatregelen mogelijk zijn binnen de beschikbare financiële middelen.

Alle maatregelen die genomen worden om regenwateroverlast tegen te gaan worden gedekt uit de rioolheffing. Om de rioolheffing niet te sterk te laten stijgen, worden maatregelen gecombineerd met andere projecten.

Gebouwen

Voor gebouwen is er een beheerplan, dit wordt elk jaar geactualiseerd.

In 2023 zullen de bouwkosten stijgen als gevolg van personeelstekort en hogere materiaalkosten door hogere energieprijzen en leveringsproblemen.

Ook de prijzen voor het energieverbruik in de gebouwen zullen hoger zijn, er wordt gestart met onderzoek hoe de gebouwen te verwarmen zonder gas, hier zullen investeringen voor noodzakelijk zijn. Dit zal ook gevolgen hebben voor de bijdrage aan de MFA's. Hier volgt nadere besluitvorming over.

Openbaar Groen

Het bomenbeheerplan is op 1 november 2011 vastgesteld. De investeringen in het groen worden zo veel als mogelijk integraal opgenomen. Jaarlijks wordt een gedeelte van de bomen gecontroleerd op veiligheid (BVC-inspectie genoemd). Van deze bomen wordt ook de levensverwachting vastgelegd. Op basis van deze gegevens wordt jaarlijks bepaald welke bomen voor vervanging in aanmerking komen. Waar mogelijk wordt bij het vervangen van openbaar groen meegelift met andere werkzaamheden in de openbare ruimte, zoals de vervanging van wegen en/of het riool. In 2023 zal de nadruk vooral op de zieke bomen en bomen in nieuwbouw projecten liggen.

In de hiernavolgende tabel wordt het onderhoud ten laste van de getroffen financiële reserves aangegeven⁶.

Overzicht onderhoudsuitgaven 2023			
Op grond van de vastgestelde meerjarenonderhoudsplannen zullen in 2023 naar verwachting de volgende uitgaven worden gedaan ten laste van de onderhoudsreserves.			
	<u>Overige gebouwen</u>		
7501040	- ambtswoning burgemeester	-	
7501040	- brandweerkazerne Bunnik	412	
7501040	- brandweerkazerne Werkhoven	745	
7501040	- jeugaccommodatie Odijk	2.123	
7501040	- gebouwen gemeentewerf	13.613	
7501040	- gemeentehuis	200.625	
7501040	- muziektent Werkhoven	-	
			217.518
	<u>Overig onderhoud</u>		
7501039	- wegen	575.751	
			575.751
	Totaal onderhoudsuitgaven		793.269

⁶ In bijlage I: Reserves en voorzieningen is de ontwikkeling van de reserves gebouwen en wegen te zien, rekening houdend met de begrote mutaties conform de onderhoudsplannen

In onderstaand overzicht worden de nieuwe geraamde investeringen in kapitaalgoederen vanuit de Kadernota 2023 – 2026 weergegeven voor de jaren 2023 tot en met 2026 alsmede vanuit de investeringen vanuit eerdere begrotingsjaren welke betrekking hebben op begrotingsjaren 2023 – 2026 met de daarbij behorende jaarlasten. Deze jaarlasten zijn in de programmabegroting opgenomen.

Investeringen kapitaalgoederen

Progr.	Omschrijving	Investering				Afschrijf periode	Jaarlasten			
		2023	2024	2025	2026		2023	2024	2025	2026
2	Reconstructie wijk Engboogerd	1.312.298				15	-	88.930	88.834	88.738
2	Herinrichting Engboogerd/Ter Hulsstraat	86.600				15	-	5.869	5.862	5.856
2	Riolering Engboogerd GRP	2.522.070				60	-	44.809	44.763	44.716
2	Vervanging bomen 2023	45.000				15	-	3.050	3.046	3.043
2	Vervanging zieke bomen 2023	65.000				15	-	4.405	4.400	4.395
2	Reconstructie wijk Engboogerd	656.149				15	-	44.465	44.417	44.369
2	Vervanging bomen 2024		45.000			15	-	-	3.050	3.046
2	Vervanging zieke bomen 2024		65.000			15	-	-	4.405	4.400
	Totaal	4.687.117	110.000	-	-		-	191.527	198.776	198.563

6. Financiering

Algemene ontwikkelingen

In 2020 is het treasury statuut vastgesteld. Dit statuut geeft kaders waarbinnen het college en de ambtelijke organisatie moeten blijven bij het beheer van de kasmiddelen en het aantrekken van geldleningen op de korte en de lange termijn. Uitgangspunt van het statuut is een voorzichtig risicomijdend beleid bij het uitzetten/beleggen van overtollige kasgelden. Het treasury statuut sluit hierbij volledig aan op de verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet (de Financiële verordening).

Kasbeheer

De gemeente heeft de beschikking over rekeningen bij de NV Bank Nederlandse gemeenten (BNG) en de Rabobank. Vrijwel alle betalingen en ontvangsten lopen via de BNG. Met deze bank is een zogenaamde raamovereenkomst gesloten. Dit houdt in dat indien het saldo op de rekening boven of beneden bepaalde grenzen komt automatisch een gunstiger renteregime geldt. Hiertegenover staat dat, indien middelen worden aangetrokken of uitgezet bij een andere bank, een renteverskil ten opzichte van de BNG-tarieven aanwezig moet zijn van ten minste 0,05%.

Renterisicobeheer

Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van externe rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente. De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) beoogt grote fluctuaties in rentelasten van lagere overheden te voorkomen.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze is als volgt:

Kasgeldlimiet	begroting 2023
Omvang begroting 2023 (=grondslag)	36.148.800
kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,50%
Toegestaan kasgeldlimiet	3.072.648

Per kwartaal wordt gemeten of er binnen de kasgeldlimiet gebleven wordt. In 2022 is geen kasgeldlening aangetrokken (kasgeldlimiet is in 2022 2,78 miljoen). In 2022 is de rente van kasgeldleningen op aanvraag en voor in deposito gezette gelden wordt de rente ook bepaald op aanvraag. Hoe de ontwikkeling voor 2023 uit zal komen is niet aan te geven.

Renterisiconorm

De gemeente loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet Fido de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is het voorkomen van een overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in een bepaald jaar ter bescherming van de gemeentelijke financiële positie. Het renterisico is een optelsom van leningen met renteherziening en aflossingen.

De renterisiconorm moet worden getoetst aan het totaal van de in dat jaar verschuldigde aflossingen vermeerderd met de restschuld van de leningen, waarvan het rentepercentage in dat dienstjaar contractueel moet worden herzien en verminderd met eventueel nieuw aangetrokken geldleningen.

Er zijn geen leningen aanwezig waarvan de rente tijdens de looptijd kan worden veranderd. In 2023 zal in totaal € 1,2 miljoen worden afgelost op de vaste geldleningen. Hiermee wordt ruimschoots binnen de norm gebleven.

Renterisico's	2023
Renteherzieningen	-
Aflossingen	1.200.000
Renterisico	1.200.000
Berekening renterisiconorm	2022
Begrotingstotaal	36.148.800
Wettelijk percentage	20%
Renterisiconorm	7.229.760
Toetsing renterisico aan norm	2022
Renterisico	1.200.000
Renterisiconorm	7.229.760
Ruimte binnen die norm	6.029.760

Gemeentefinanciering

De financieringspositie voor 2023 en volgende jaren is enerzijds afhankelijk van de financieringsbehoefte die voortvloeit uit voorgenomen investeringen en anderzijds uit mogelijke investeringssubsidies en de verwachte opbrengsten uit de grondexploitaties. Mede gezien de financieringsbehoefte bij de grondexploitatie en de verwachte grondopbrengsten kan niet worden uitgesloten dat middelen zullen moeten worden aangetrokken.

Discrepancies in de financieringsbehoefte zullen naar verwachting van betrekkelijk korte duur zijn. Deze zullen in eerste instantie opgevangen worden via korte financieringen. Indien op grond van de Wet fido vaste financieringsmiddelen moeten worden aangetrokken zal dit toch voor een periode van maximaal 10 jaar nodig zijn. Op dit moment ligt de rente van vaste financieringsmiddelen, afhankelijk van de looptijd, op 1%.

Financieringsbehoefte	begroting 2023
Stand van de vaste geldleningen op 1 januari 2023	11.600.000
Nieuwe leningen	0
Aflossingen in het loop van het jaar	-1.200.000
Stand van de vaste geldleningen op 31 december 2023	10.400.000

De gemiddelde rente van deze vaste financieringsmiddelen ligt op ca. 0,48%.

Schatkistbankieren

In het begrotingsakkoord is afgesproken dat lagere overheden vanaf 2013 verplicht schatkistbankieren. Dat betekent dat lagere overheden (tijdelijke) liquide overschotten bij de Nederlandse staat dienen onder te brengen (beleggingen) en de Nederlandse staat een marktconforme rente vergoedt die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die het Rijk op de markt aangaat. Overigens doet de gemeente Bunnik niet aan beleggingen, omdat er geen liquide overschotten zijn. De gemeente Bunnik heeft een bankrekening geopend die vanaf 2014 hiervoor gebruikt wordt.

EMU (Economische Monetaire Unie) saldo

Het EMU-saldo is in 1992 door de EMU ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden te kunnen maken. In het verleden hanteerde elke staat zijn eigen berekening voor het financieringssaldo. Volgens de nieuwe BBV voorschriften wordt voorgeschreven om een geprognoseerde balans op te stellen en het meerjarig EMU saldo. Dit om een betere raming en beheersing van het EMU saldo te krijgen. In de bijlage is een geprognoseerde balans opgenomen met het daarbij behorende EMU saldo.

Rentetoerekening

Om inzicht te geven in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening is op advies van de nieuwe BBV het onderstaand schema opgenomen:

Renteschema:	
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	56.196
b. De externe rentebaten	<u>0</u> -/-
Totaal door te rekenen externe rente	56.196
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0 -/-
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	<u>0</u> -/-
Saldo door te rekenen externe rente	56.196
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	<u>0</u> +
<i>De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente</i>	56.196
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht overhead) toegerekende rente (renteomslag)	<u>56.782</u> -/-
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	-586

7. Grondbeleid

Grondbeleid algemeen

Grondexploitatie is het proces waarbij grond wordt aangekocht, bouwrijp wordt gemaakt en rioleringen en wegen worden aangelegd om vervolgens de grond te verkopen voor de bouw van woningen of bedrijven. Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van diverse programma's. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De financiële baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemeen financiële positie.

Onder grondbeleid wordt verstaan de positie die de gemeente in wil nemen ten behoeve van uitbreiding voor woningbouw, bedrijventerreinen en overige doeleinden. Er is een onderscheid tussen actief en faciliterend (passief) grondbeleid. Actief grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf grond verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van een particulier.

Nota grondbeleid

Medio 2008 is de Nota grondbeleid door de gemeenteraad vastgesteld en is nog steeds van kracht. Deze nota gaat uit van een actief grondbeleid. Vanaf 2010 heeft de gemeente Bunnik dit actieve grondbeleid omgezet naar een passief grondbeleid. De gemeente Bunnik hanteert dus een faciliterend en regisserend grondbeleid. Voor sociale woningbouw wordt – indien nodig – actieve grondpolitiek toegepast. Tot slot kan in overleg met de gemeenteraad – indien sprake is van strategische grond – gemotiveerd worden afgeweken van het hoofdzakelijk faciliterende en regisserende grondbeleid.

In het kader van de ontwikkeling van de Kersenweide en het stationsgebied wordt in 2022 een nieuwe nota grondbeleid opgesteld.

In 2023 zijn er geen grondexploitaties

De gehanteerde woningbouwprognose in de begroting ziet er als volgt uit:

Woningbouwprogramma 2022 - 2026 gemeente Bunnik (maart 2022)								
Locatie	Project bouwplan	Verdere informatie	Opleveren					Totaal op te leveren
			2022	2023	2024	2025	2026	
Bunnik	Rhijnhaege	ontwikkelaar	75					75
Bunnik	Stationweg 61	ontwikkelaar				35		35
Bunnik	Schoudermantel 6	ontwikkelaar/corporatie			39			39
Bunnik	Enghweg 2a	ontwikkelaar			10			10
Bunnik	Krommerijnstraat	ontwikkelaar			6			6
Odijk	Jochem Janszplantsoen	corporatie	32					32
Odijk	Odijk Het Burgje	gemeente/ontwikkelaar	22					22
Odijk	Rozelaar	ontwikkelaar/corporatie	12					12
Odijk	CNV Locatie/Oude Haven	ontwikkelaar		21				21
Odijk	Singel t.o. 53	ontwikkelaar			12			12
Odijk	3 kavels Burgje	particulier		3				3
Werkhoven	Weerdenburg	Plegt Vos/corporatie			20			20
Werkhoven	kavels Weerdenburg	Weerdenburg ontwikkeling		2				2
Werkhoven	Van Impelen	ontwikkelaar		29				29
Werkhoven	Achterdijk 66b	particulier	1					1
Werkhoven	Ds H Pollaan	particulier			6			6
Totaal per jaar			142	55	93	35	0	325

De Kersenweide verwacht vanaf 2025 jaarlijks 200 woningen op te leveren. Gezien de omvang van het project en de beheerlasten nog niet in beeld zijn is er zowel aan de inkomstenkant als aan de lastenkant met deze groei nog geen rekening gehouden.

Particuliere ontwikkelingen

Naast de gemeentelijke grondexploitatiegebieden is de gemeente ook voorwaardenscheppend betrokken bij een aantal particuliere gebiedsontwikkelingen. Deze projecten komen tot stand op basis van tussen de gemeente en de particuliere exploitant afgesloten overeenkomsten. Hierin worden de kaders voor de ontwikkeling vastgelegd en onder andere afspraken gemaakt over het kostenverhaal. Mede afhankelijk van de inzet van de ontwikkelende partij zal in 2023 ingezet worden op de ontwikkeling van de locaties Stationsweg 61 (voormalige Rabobank) en Eendrachtstraat te Bunnik en Singel (hoek Barbeellaan) te Odijk.

Bijlagen

Bijlage I	Reserves en voorzieningen
Bijlage II	Opgenomen nieuw beleid vanuit kadernota
Bijlage III	Structureel resultaat
Bijlage IV	Inventarisatie risico's
Bijlage V	Taakvelden
Bijlage VI	Emu saldo
Bijlage VII	Geprognoseerde balans

Bijlage I: Reserves en voorzieningen

Omschrijving van de reserve		Boekwaarde begin dienstjaar 2023	Vermeerderingen			Verminderingen			Boekwaarde einde dienstjaar 2023
			Toevoegingen tlv de exploitatie	Toevoegingen tlv andere reserves	Overige vermeerderingen	Ten gunste van de exploitatie	Ten gunste van andere reserves en voorzieningen	Overige verminderingen	
7500000	A. Algemene reserves								
7500000	Bufferreserve	727.500	-	36.767	-	-	-	-	764.267
7500001	Algemene reserve	5.802.218	-	-	-	112.000	36.767	-	5.653.451
	Totaal onderdeel A	6.529.718	-	36.767	-	112.000	36.767	-	6.417.718
	B Vrije bestemmingsreserves								
	B-1 Bestemmingsreserves								
7501002	Reserve uitv.deelnota beeldende kunst	70.675	1.079	-	-	-	-	-	71.754
7501013	Reserve management traject	82.194	-	-	-	-	-	-	82.194
7501015	Reserve personeelsfeest	15.709	-	-	-	-	-	-	15.709
7501031	Reserve volkshuisvesting	162.793	-	-	-	-	-	-	162.793
7501033	Reserve maatregelen verkeer en mobiliteit	1.215.000	-	-	-	-	-	-	1.215.000
7501037	Reserve MFA de kersentuin	24.616	-	-	-	-	-	-	24.616
7501038	Reserve organisatie ontwikkeling	263.146	-	-	-	-	-	-	263.146
7501039	Reserve wegen	661.400	425.203	-	-	575.751	-	-	510.852
7501040	Reserve gebouwen	1.148.986	147.804	-	-	217.518	-	-	1.079.272
7501048	Reserve omgevingswet	278.907	-	-	-	-	-	-	278.907
7501049	Reserve gebiedsontwikkeling	1.644.180	-	-	-	-	-	-	1.644.180
7501099	Reserve budgetoverheveling	89.599	-	-	-	-	-	-	89.599
	Totaal vrije bestemmingsreserves	5.657.205	574.086	0	0	793.269	0	0	5.438.022
	B-2 Egalisatiereserves								
7501103	Reserve stuurgr. kromme rijnlandschap	63.488	-	-	-	7.473	-	-	56.015
7501104	Reserve kosten riolering	0	-	-	-	-	-	-	0
7501011	Reserve egalisatie bouwleges	367.682	-	-	-	52.743	-	-	314.939
	Totaal vrije bestemmingsreserves	431.170	-	-	-	60.216	-	-	370.954
	B-3 Geblokkeerde bestemmingsreserves								
7501200	Reserve dekking kapitaallasten	13.513.257	-	-	-	569.582	-	-	12.943.675
	Totaal geblokkeerde bestemmingsreserves	13.513.257	-	-	-	569.582	-	-	12.943.675
	Totaal onderdeel B	19.601.632	574.086	0	0	1.423.067	0	0	18.752.651
	Totaal reserves	26.131.350	574.086	36.767	0	1.535.067	36.767	0	25.170.369

Omschrijving van de voorziening		Boekwaarde begin dienstjaar 2023	Vermeerderingen			Verminderingen	Boekwaarde einde dienstjaar 2023
			Toevoegingen tlv de exploitatie of andere reserves	Ontvangen subsidies	Overige ontvangsten van derden	Aanwending	
1. Verplichtingen en verliezen							
7600002	Voorziening verplichtingen ontslaguitkeringen voormalige wethouders	164.052				74.769	89.283
7600003	Voorziening pensioenverpl. wethouders	1.840.331				78.749	1.761.582
7600011	Voorziening wachtgeldverplichtingen voormalig personeel	17.332				-	-
2. Egalisatievoorzieningen							
7600014	Voorziening egalisatie kosten riolering	2.951.229	137.515	-	-	-	3.088.744
Totaal		4.972.944	137.515	-	-	170.850	4.939.609

Bijlage II: Nieuw beleid Kadernota 2023

De kadernota is verwerkt in deze begroting:

Meerjarenplan 2023-2026 (totaal)

Progr.	Omschrijving	Investing				Afschrijf periode	Jaarlasten				I/S 1,0%
		2023	2024	2025	2026		2023	2024	2025	2026	
	Wettelijke verplichtingen										
1	Bijdrage VRU						20.000	23.000	23.000	23.000	S
2	Programmatisch Toezicht milieuwetgeving bedrijven						30.000	30.000	30.000	30.000	S
2	Uitbreiding areaal wegen						50.000	50.000	50.000	50.000	S
2	Bijdrage RMN						83.650	104.200	141.900	197.300	S
2	Dekking via afvalstoffenheffing						350	26.450-	51.000-	90.100-	S
3	Beheerstructuur MFA's						40.000				I
3	Leerlingenvervoer						22.000	22.000	22.000	22.000	S
3	Jeugdzorg						232.000	232.000	232.000	232.000	S
3	Bijdrage GGDrU						27.000	27.000	27.000	27.000	S
OH	Papieren archief gemeente Bunnik						22.000	22.000	22.000	22.000	S
OH	Informatieveiligheid						44.800	44.800	44.800	44.800	S
OH	Onderhoudskosten software						15.900	15.900	15.900	15.900	S
OH	Bijdrage RID						37.000	37.000	37.000	37.000	S
OH	RID: Beheerskosten Office 365						16.100	16.100	16.100	16.100	S
OH	RID: Harmonisatie van applicaties						27.700	27.700	27.700	27.700	S
OH	Bijdrage RAZU						4.028	4.394	4.159	4.159	S
AD	Bijdrage BghU						11.000-	10.000-	1.000-	1.000-	S
	Vervangingsinvesteringen/vervangingen										
1	Vervanging beheersysteem BAG	40.000				3		13.733	13.600	13.467	S
1	Implementatie Samenhangende objectenregistratie	40.000				3		13.733	13.600	13.467	S
1	Vervangen devices gemeenteraad				20.000	4					S
3	Vervangingen sport 2023-2026	19.360	19.360	136.125	57.875	10		2.130	4.240	13.023	S
OH	Vervangen automatiseringsapparatuur	31.505	57.005	92.599	64.465	4		8.191	22.933	46.787	S
	Subtotaal wettelijk en vervangingen						661.528	657.431	695.932	744.603	

Progr.	Omschrijving	Investing				Afschrijf periode	Jaarlasten				I/S
		2023	2024	2025	2026		2023	2024	2025	2026	1,0%
	Bedrijfsvoering										
OH	Inhuur projectcontrol						75.600	75.600	75.600	75.600	S
OH	Dekking projecten						37.800-	37.800-	37.800-	37.800-	S
OH	Onderzoek digitale tool (inhuur projectcontrol)						20.000				I
OH	Juridisch Kwaliteitsmedewerker 0,8 fte						71.793	71.793	71.793	71.793	S
	Formatie-uitbreiding organisatie Bunnik										
OH	- Beleidsmedewerker Ruimtelijke ontwikkeling 0,8 fte						71.793	71.793	71.793	71.793	S
OH	- Adviseurs afdeling dienstverlening en concernstaf						58.332	58.332	58.332	58.332	S
	Subtotaal bedrijfsvoering						259.718	239.718	239.718	239.718	
2	Bestuurlijke toezeggingen										
	Doorfietsroute Veenendaal - Utrecht						p.m.				I
	Subtotaal toezeggingen						-	-	-	-	
	Totaal	132.888	78.389	230.749	144.366	24	921.246	897.149	935.650	984.321	-
	Dekking algemene reserve						60.000	-	-	-	i
	Structureel						861.246	897.149	935.650	984.321	s

Bijlage III: Structureel resultaat

Incidentele lasten 2023 - 2026

	2023	2024	2025	2026
Programma 2 Fysieke leefomgeving				
Doorfietsroute Veenendaal - Utrecht	p.m.			
Tijdelijke formatie wegenbeheerplan	52.000			
Programma 3 Sociaal Domein				
Beheerstructuur MFA's	40.000			
Lokaal akkoord en lokaal preventieakkoord	20.000			
Nationaal programma onderwijs	81.501	p.m.		
Overzicht Overhead				
Onderzoek digitale tool (inhuur projectcontrol)	20.000			
Totaal incidentele lasten	213.501	-	-	-

Incidentele baten 2023 - 2026

	2023	2024	2025	2026
Programma 3 Sociaal Domein				
Lokaal akkoord en lokaal preventieakkoord	20.000			
Nationaal programma onderwijs	81.501	p.m.		
Totaal incidentele baten	101.501	-	-	-

Structurele saldi

	2023	2024	2025	2026
Begrotingssaldo	143.614	342.985	873.438	-837.667
Af				
Incidentele baten	101.501	-	-	-
Incidentele onttrekkingen reserves	148.767	-	-	-
Bij				
Incidentele lasten	213.501	-	-	-
Incidentele toevoegingen reserves	36.767	-	-	-
Structureel saldo	143.614	342.985	873.438	-837.667

Toelichting incidentele lasten:

Doorfietsroute Veenendaal – Utrecht

De provincie Utrecht, alsmede de gemeenten Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Rhenen en Veenendaal zijn in februari 2022 een samenwerkings- en realisatieovereenkomst aangegaan om de doorfietsroute Veenendaal – Utrecht uit te voeren. Indien de raad van de gemeente Bunnik op basis van de mobiliteitsvisie besluit om de Bunnikse fietsverbindingen te verbeteren en daarom aan te haken op het project voor de doorfietsroute bedraagt de bijdrage van de gemeente Bunnik inclusief co-financiering € 380.000. De totale bijdrage van de gemeente Bunnik in dit project bedraagt € 1.100.000, waarvan € 720.000 van het beschikbaar gestelde krediet fietsverbinding Eikenpad mag worden ingezet als co-financiering. Aangezien de besluitvorming op de mobiliteitsvisie nog moet plaatsvinden is de doorfietsroute Veenendaal-Utrecht in de kadernota op p.m. gezet.

Tijdelijke formatie wegenbeheerplan

In het raadsvoorstel wegenbeheerplan 2021 - 2025 is ingestemd met een jaarlijks budget van € 52.000 voor tijdelijke formatie uitbreiding van 0,43 fte voor uitvoering van het wegenbeheerplan voor de jaren 2022 en 2023.

Beheerstructuur MFA's

Betreft het opzetten van nieuwe beheerstructuren voor de beheerstichtingen 't Palet en Het Kwartier. Dit met als voorbeeld van de beheerstructuur Kersentuin. Het totale benodigde bedrag voor 2023 is een eenmalig bedrag van € 40.000.

Lokaal akkoord en lokaal preventieakkoord

In 2020 is met partners een meerjarig akkoord voor een Gezond Bunnik afgesloten. Hier is in 2021 een lokaal preventieakkoord aan toegevoegd. In 2023 wordt samengewerkt aan de ambities en activiteiten van beide akkoorden. Gemeente Bunnik heeft voor de uitvoering in 2023 namens alle betrokken partijen uitvoeringsbudget bij het rijk aangevraagd, € 10.000 per akkoord.

Nationaal programma onderwijs

Het rijk heeft de bestedingstermijn van de middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) verlengd met twee jaar. De extra middelen, bedoeld om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen, kunnen nu worden besteed tot en met juli 2025. In 2021 heeft gemeente Bunnik voor de inzet van de middelen samen met GGD, onderwijs, bibliotheek, Centrum voor Elkaar en het jongerenwerk een integraal NPO-plan gemaakt. Diverse activiteiten uit het plan worden in 2022 uitgevoerd. Eind 2022 wordt de eerste balans opgemaakt en vindt er een herijking van het activiteitenplan plaats. Op basis daarvan wordt bepaald waar in 2023 verder op wordt ingezet.

Onderzoek digitale tool (inhuur projectcontrol)

Bunnik transformeert van een beherende gemeente naar een ontwikkelende gemeente. Dat blijkt ondermeer uit enkele, voor Bunnik, grote investeringsprojecten op het gebied van riolering en gebiedsontwikkeling. Projectcontrol-/beheersing lijkt daarbij soms ten koste te gaan van reguliere taken. Dat is de reden om projectcontrol dusdanig in te richten en positioneren dat het sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden op projecten beter geborgd is. Naast structurele personele capaciteit is budget nodig om te onderzoeken welke digitale tool de projectcontroller, maar ook de organisatie kan faciliteren om de benodigde 'financiële' rapportages verder te digitaliseren. Na het onderzoek zal een plan van aanpak opgesteld worden op welke wijze de digitale tool kan worden geïmplementeerd. De incidentele kosten daarvoor bedragen € 20.000.

Toelichting incidentele baten:

Lokaal akkoord en lokaal preventieakkoord

Zie toelichting incidentele lasten.

Nationaal programma onderwijs

Zie toelichting incidentele lasten.

Structurele toevoegingen/onttrekkingen reserves

Conform BBV moeten de structurele toevoegingen/onttrekkingen reserves ook in beeld gebracht worden. Deze zijn in onderstaande tabellen weergegeven:

Structurele toevoegingen aan reserves				
	2023	2024	2025	2026
Reserve uitvoering deelnota beeldende kunst	1.079	1.079	1.079	1.079
Reserve wegen	425.203	425.203	425.203	425.203
Reserve gebouwen	147.804	147.804	147.804	147.804
Reserve egalisatie leges omgevingsverg.	-	-	-	-
Totaal structurele toevoegingen aan reserves	574.086	574.086	574.086	574.086

Structurele onttrekkingen uit reserves				
	2023	2024	2025	2026
Reserve stuurgroep kromme rijnlandschap	7.473	7.983	582	-
Reserve wegen	575.751	575.751	575.751	575.751
Reserve gebouwen	217.518	94.182	63.246	267.619
Reserve dekking kapitaallasten	569.582	569.582	569.582	569.582
Reserve egalisatie leges omgevingsverg.	52.743	63.835	251.104	-
Totaal structurele onttrekkingen uit reserves	1.423.067	1.311.333	1.460.265	1.412.952

Bijlage IV: Inventarisatie risico's

IV Inventarisatie risico's die van belang zijn voor de berekening van het weerstandsvermogen

PROGRAMMA	SOORT RISICO	RISICO	GECALCULEERD RISICOBEDRAG/ FINANCIEEL EFFECT	KANS	FINANCIELE IMPACT/ BENODIGDE WEER- STANDSCAPACITEIT	BEHEERSING RISICO	INCIDENTEEL(I) EN/OF STRUCTUREEL (S)
Overhead	Economisch	Vervanging personeel	€ 200.000	40%	€ 80.000	Verminderen/beheersen	S
Overhead	Financieel	Informatie-beveiliging/ Datalekken	€ 200.000	20%	€ 40.000	Beheersen	S
Overhead	Juridisch	Trajecten medewerkers en WW verplichtingen gedragen door de gemeente	€ 200.000	50%	€ 100.000	Accepteren	S
Overhead	Financieel	Pensioenpremie	€ 100.000	60%	€ 60.000	Accepteren	I
Overhead	Economisch	Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt	pm	20%		Accepteren	S
Overhead	Financieel	Loonkosten (CAO hoger dan raming verwachte loonstijging)	€ 90.000	50%	€ 45.000	Accepteren	S
Overhead	Economisch	Leegstand lokalen MFA's	€ 40.000	60%	€ 24.000	Verminderen/beheersen	S
Overhead	Economisch	Storing hard- en software	€ 100.000	10%	€ 10.000	Verminderen/beheersen	S
Overhead	Economisch	Samenwerking met gemeenten of instanties	€ 6.800.000	5%	€ 340.000	Accepteren	S
Overhead	Economisch	Garantiestellingen leningen	€ 637.395	5%	€ 31.870	Accepteren	S
Overhead	Juridisch	Aansprakelijkheid	pm	5%		Verminderen/beheersen	S
Overhead	Economisch	Gewaarborgde geldleningen	€ 15.645.793	5%	€ 782.290	Accepteren	S
Overhead	Financieel/economisch	(Gevolgen van) Corona, zoals leges huwelijken, extra personele capaciteit en facilitaire kosten	pm	30%		Accepteren	I
Overhead	Juridisch/milieu	Rampen en calamiteiten	pm	10%		Accepteren	S
Overhead	Economisch	Demografische ontwikkelingen (invloed op Wmo)	pm	30%		Accepteren	S
Overhead	Juridisch/Financieel	Vandalisme/(moedwillige) vernieling gemeentelijke bezittingen	pm	20%		Verminderen/beheersen	S
Overhead	Politiek	Wachtgeld huidige wethouders	€ 252.000	50%	€ 126.000	Verminderen/beheersen	I/S

PROGRAMMA	SOORT RISICO	RISICO	GECALCULEERD RISICOBEDRAG/ FINANCIEEL EFFECT	KANS	FINANCIELE IMPACT/ BENODIGDE WEER- STANDSCAPACITEIT	BEHEERSING RISICO	INCIDENTEEL(I) EN/OF STRUCTUREEL (S)
1	Financieel	Stichting begraafplaats Bunnik en Odijk	€ 100.000	10%	€ 10.000	Accepteren	S
1	Politiek	Omgevingswet	pm	70%		Verminderen/beheersen	S
2	Juridisch/financieel	Onderhoud bruggen	€ 10.000	40%	€ 4.000	Accepteren	S
2	Economisch	Storm- en bliksemschade openbaar groen	€ 130.000	20%	€ 26.000	Accepteren	I
2	Economisch	Schadeclaims door schade aan wegen, riolering en openbare voorzieningen.	€ 50.000	50%	€ 25.000	Verminderen/beheersen	I/S
2	Milieu	Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP)	pm	20%		Accepteren	S
2	Financieel	Engboogerd	pm	40%		Verminderen/beheersen	I
2	Financieel	Oranjebuurt	pm	70%		Verminderen/beheersen	I
2 / OH	Financieel	Inflatie / stijging energiekosten	pm	50%		Verminderen/beheersen	I
2	Financieel	Subsidie Fietsverbinding tussen Bunnik - USP	€ 120.000	40%	€ 48.000	Verminderen/beheersen	I
2	Financieel/ruimtelijke ontwikkeling	Planschadevergoedingen / nadeelcompensatie	€ 20.000	10%	€ 2.000	Accepteren	S
2	Milieu	Bodemverontreiniging/ -sanering	€ 40.000	5%	€ 2.000	Accepteren	S
2	Politiek	Gebiedsontwikkeling Odijk-West en Stationsgebied	€ 3.580.820	30%	€ 1.074.246	Verminderen/beheersen	I
3	Politiek	Sport; voorzieningenniveau sportaccommodaties	€ 24.000	10%	€ 2.400	Verminderen/beheersen	S
3	Politiek	Openbaar onderwijs	€ 50.000	30%	€ 15.000	Verminderen/beheersen	S
3	Politiek	Dorpshuis	pm	10%		Accepteren	S
3	Politiek	Sporthuis	€ 70.000	40%	€ 28.000	Accepteren	S
3	Financieel	Leerlingenvervoer: langere afstanden en/of noodzaak voor individueel vervoer	€ 30.000	30%	€ 9.000	Accepteren	S

PROGRAMMA	SOORT RISICO	RISICO	GECALCULEERD RISICOBEDRAG/ FINANCIEEL EFFECT	KANS	FINANCIELE IMPACT/ BENODIGDE WEER- STANDSCAPACITEIT	BEHEERSING RISICO	INCIDENTEEL(!) EN/OF STRUCTUREEL (S)
3	Economisch	Wmo verstrekkingen (Wet maatschappelijke ondersteuning)	€ 75.000	30%	€ 22.500	Accepteren	S
3	Economisch	Open-einde regeling Wonen, rollen en vervoer	€ 70.800	30%	€ 21.240	Accepteren	S
3	Economisch	Gevolgen overname aandelen Sociale Werkvoorziegingbedrijf BIGA	€ 23.000	5%	€ 1.150	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	Stelpost uitkomst onderzoek jeugdzorg	€ 427.767	30%	€ 128.330	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	RDWI aanvullende uitkering	€ 350.000	10%	€ 35.000	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	Stijging eigen risico bij verhoogde doeluitkering	€ 60.000	50%	€ 30.000	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	Voorfinanciering bedrijfskredieten BBZ	€ 18.000	70%	€ 12.600	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	Jeugdhulp - essentiële zorg	€ 300.000	50%	€ 150.000	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	Wijziging woonplaatsbeginsel Jeugd	€ 688.351	30%	€ 206.505	Verminderen/beheersen	I
3	Financieel	WMO Lichtverstandelijke beperking 18+	€ 200.000	50%	€ 100.000	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	WMO Geestelijke gezondheidszorg B (GGZ-B)	€ 133.333	50%	€ 66.667	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel / politiek	Taakstelling sociaal domein	€ 214.000	30%	€ 64.200	Verminderen/beheersen	S
Alg. Dek./Onvoorzien	Financieel	Fiscaliteiten	€ 50.000	10%	€ 5.000	Accepteren	S
		TOTAAL BENODIGDE WEERSTANDS-CAPACITEIT	€ 31.150.258		€ 3.752.998		

Bijlage V: Taakvelden

RECAPITULATIE TAAKVELDEN									
Programma		2023		2024		2025		2026	
	Omschrijving	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	1.287.118	18.155	1.300.984	18.155	1.292.546	18.155	1.315.105	18.155
0.2	Burgerzaken	439.903	176.688	429.903	176.688	429.903	176.688	429.903	176.688
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	-	-	-	-	-	-
0.4	Overhead	7.266.940	192.630	7.065.392	192.630	7.095.341	192.630	7.304.698	192.630
0.5	Treasury	519	29.284	519	29.284	519	7.500	519	7.500
0.61	OZB woningen	-	3.936.116	-	3.963.381	-	4.009.484	-	4.009.484
0.62	OZB niet-woningen	-	2.129.475	-	2.129.475	-	2.129.475	-	2.129.475
0.63	Parkeerbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-
0.64	Belastingen overig	152.618	-	157.618	-	166.618	-	166.618	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	11.000	20.754.373	11.000	21.181.883	11.000	21.644.494	11.000	20.000.495
0.8	Overige baten en lasten	573.438	115.000	573.438	77.245	573.438	81.425	573.438	85.939
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	610.853	1.571.834	574.086	1.311.333	574.086	1.460.265	574.086	1.412.952
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	143.614	-	342.985	-	873.438	-	-	837.667
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.150.596	5.348	1.168.892	5.348	1.166.973	5.348	1.165.669	5.348
1.2	Openbare orde en veiligheid	425.912	-	425.912	-	425.912	-	425.912	-
2.1	Verkeer en vervoer	2.834.769	117.015	2.892.416	117.015	2.896.880	117.015	2.913.930	117.015
2.2	Parkeren	53.429	6.046	53.429	6.046	53.429	6.046	53.429	6.046
2.3	Recreatieve havens	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-	-	-	-	-	-
2.5	Openbaar vervoer	4.339	-	4.339	-	4.339	-	4.339	-
3.1	Economische ontwikkeling	21.800	-	21.800	-	21.800	-	21.800	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	12.466	-	12.466	-	12.466	-	12.466	-
3.4	Economische promotie	136.837	246.887	136.837	246.887	136.837	246.887	136.837	246.887
4.1	Openbaar basisonderwijs	7.494	-	7.494	-	7.494	-	7.494	-
4.2	Onderwijshuisvesting	707.161	-	667.161	-	667.161	-	667.161	-
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	678.480	292.933	555.779	179.432	541.979	179.432	541.979	179.432
5.1	Sportbeleid en activering	192.773	20.000	172.773	-	172.773	-	172.773	-
5.2	Sportaccommodaties	977.074	398.142	979.146	398.142	982.030	398.142	990.813	398.142
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	189.379	-	189.379	-	189.379	-	189.379	-
5.4	Musea	-	-	-	-	-	-	-	-
5.5	Cultureel erfgoed	8.294	-	8.294	-	8.294	-	8.294	-
5.6	Media	305.658	58.650	305.658	58.650	305.658	58.650	305.658	58.650
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.237.931	146.790	1.301.188	146.790	1.309.715	154.191	1.311.615	154.773
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.506.834	251.138	1.533.743	251.138	1.511.026	251.138	1.531.089	251.138
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.553.242	-	1.551.916	-	1.553.318	-	1.553.534	-
6.3	Inkomensregelingen	2.942.789	2.014.000	2.942.789	2.022.151	2.942.789	2.022.151	2.942.789	2.022.151
6.4	WSW en beschut werk	514.677	-	512.753	-	513.086	-	513.086	-
6.5	Arbeidsparticipatie	250.445	110.439	250.445	110.439	250.445	110.439	250.445	110.439
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	556.393	18.611	578.893	18.611	578.893	29.918	578.893	30.215
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	914.264	18.611	914.163	18.611	914.170	29.918	914.170	30.215
6.71b	Begeleiding (WMO)	739.445	18.611	722.428	18.611	722.433	29.918	722.433	30.215
6.71c	Dagbesteding (WMO)	419.022	18.611	410.939	18.611	410.941	29.918	410.941	30.215
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	5.170	-	5.170	-	5.170	-	5.170	-
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	643.228	-	643.230	-	643.232	-	643.234	-
6.72b	Jeugdhulp behandeling	496.139	-	496.140	-	496.141	-	496.142	-
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	36.190	-	36.190	-	36.190	-	36.190	-
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	5.000	-	5.000	-	5.000	-	5.000	-
6.73a	Pleegzorg	66.341	-	66.342	-	66.343	-	66.344	-
6.73b	Gezinsgericht	45.679	-	45.679	-	45.679	-	45.679	-
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	45.679	-	45.679	-	45.679	-	45.679	-
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	1.016.302	-	1.016.303	-	1.016.304	-	1.016.305	-
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	93.060	-	93.060	-	93.060	-	93.060	-
6.74c	Gesloten plaatsing	82.720	-	82.720	-	82.720	-	82.720	-

RECAPITULATIE TAAKVELDEN (VERVOLG)									
Programma		2023		2024		2025		2026	
	Omschrijving	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	19.964	-	19.964	-	19.964	-	19.964	-
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	-	-	-	-	-	-
6.82a	Jeugdbescherming	56.263	-	56.263	-	56.263	-	56.263	-
6.82b	Jeugdreclassering	6.354	-	6.354	-	6.354	-	6.354	-
7.1	Volksgezondheid	123.336	-	123.336	-	123.336	-	123.336	-
7.2	Riolering	1.203.452	1.713.729	1.250.158	1.713.729	1.241.302	1.713.729	1.241.902	1.713.729
7.3	Afval	1.551.413	1.907.674	1.578.913	1.934.124	1.601.363	1.958.674	1.636.813	1.997.774
7.4	Milieubeheer	958.306	-	953.306	-	954.206	-	954.606	-
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	39.642	-	39.642	-	39.642	-	39.642	-
8.1	Ruimtelijke ordening	578.898	-	578.898	-	578.898	-	578.898	-
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-	-	-	-	-	-	-	-
8.3	Wonen en bouwen	999.748	612.563	1.027.615	601.471	1.025.315	414.202	1.026.515	665.306
	Totaal	36.899.352	36.899.352	36.945.879	36.945.879	37.475.832	37.475.832	36.918.673	36.918.673

Bijlage VI: EMU saldo

Omschrijving	2022	2023	2024
	x € 1000,- Volgens realisatie tot en met juli 2022, aangevuld met raming resterende periode	x € 1000,- Volgens begroting 2023	x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2023
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.780	-817	-394
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	13.383	3.484	-1.589
3. Mutatie voorzieningen	186	-29	-1
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	365	0	0
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-15.341	-4.331	1.194

Bijlage VII: Geprognosticeerde balans

(bedragen x € 1.000)

Activa	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
(im) Materiële vaste activa	38.176	51.559	55.043	53.454	51.951	50.193
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	61	61	61	61	61	61 +
<i>Totaal Vaste Activa</i>	<i>38.237</i>	<i>51.620</i>	<i>55.104</i>	<i>53.515</i>	<i>52.012</i>	<i>50.254</i>
Vorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	-365	0	0	0	0	0
Vorraden: Waardedocumenten	4	4	4	4	4	4
Uitzettingen <1 jaar	7.518	5.944	420	277	448	-1.281
Liquide middelen	221	0	0	0	0	0
Overlopende activa	4.542	4.542	4.542	4.542	4.542	4.542 +
<i>Totaal Vlottende Activa</i>	<i>11.920</i>	<i>10.490</i>	<i>4.966</i>	<i>4.823</i>	<i>4.994</i>	<i>3.265</i>
Totaal Activa	50.157	62.110	60.070	58.338	57.006	53.519
Passiva	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Eigen vermogen	26.609	26.231	25.277	24.547	23.647	22.808
Saldo van rekening	1.402	0	144	343	873	-838
Voorzieningen	4.787	4.973	4.944	4.942	4.980	5.042
Vaste schuld	13.553	27.100	25.900	24.700	23.700	22.700 +
<i>Totaal Vaste Passiva</i>	<i>46.351</i>	<i>58.304</i>	<i>56.264</i>	<i>54.532</i>	<i>53.200</i>	<i>49.713</i>
Vlottende schuld	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561
Overlopende passiva	2.245	2.245	2.245	2.245	2.245	2.245 +
<i>Totaal Vlottende Passiva</i>	<i>3.806</i>	<i>3.806</i>	<i>3.806</i>	<i>3.806</i>	<i>3.806</i>	<i>3.806</i>
Totaal Passiva	50.157	62.110	60.070	58.338	57.006	53.519

Toelichting op de geprognosticeerde balans

- In deze geprognosticeerde balans is rekening gehouden met een nieuwe geldlening eind 2022 en vervolgens jaarlijkse herfinanciering van de aflossing van deze lening voor een bedrag van € 15.500.000. De liquiditeit per 1 juli 2022 geeft echter nog geen aanleiding om reeds op dit moment een extra langlopende geldlening aan te gaan en is daarom niet meegenomen in de paragraaf financiering.
- De toename bij de (im)Materiele activa in 2022 wordt voornamelijk veroorzaakt door begrote investeringen met betrekking tot riolering en gebiedsontwikkeling.